

Telegraful Român

FOAIE RELIGIOASĂ EDITATA DE ARHIEPISCOPIA ORTODOXĂ ROMÂNĂ DE ALBA IULIA ȘI SIBIU

ABONAMENTUL :

Pe un an : 24 lei
Pe 6 luni : 12 lei
Pe 3 luni : 6 lei

ARTICOLELE ȘI CORESPONDENȚA

se adresează REDACȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, str. 1 Mai 35. — Articolele nepublicate nu se înapoiază. — Scrisorile nefrancate se refuză.

PREȚUL INSERȚIUNILOR:

Un cm² 60 bani pentru odată; dacă se publică de mai multe ori se dă rabat corespunzător. Inserțiunile se adresează ADMINISTRAȚIEI Telegrafului Român, Sibiu, strada 1 Mai nr. 35.

23 August 1944-23 August 1959

Cincisprezece ani de la Eliberare

Poporul nostru sărbătorește cu mult entuziasm ziua eliberării de sub jugul fascist. În anul acesta împlinindu-se cincisprezece ani de la eliberare — simțămîntul de mîndrie este și mai mare, văzîndu-se realizările ne mai întîlmite în patria noastră, în toate compartimentele vieții. Actul epocal de însemnătate istorică s-a săvîrșit prin jertfele aduse pe altarul eliberării și independenței Patriei de glorioșii ostași romîni și sovietici, precum și prin eroismul luptătorilor din rîndurile forțelor populare interne.

Acum ne dăm și mai bine seama de umilirile de altădată, dar și de succesele importante pe care țara noastră le-a avut după preluarea puterii politice de către popor. Patria noastră era bogată, dar totuși sărăcită — pentru că eram aserviți unor influențe dinafara țării care dictau politica pe care trebuia s-o urmăm, în detrimentul economiei noastre naționale. Sîntem acum o Patrie înfloritoare, în care poporul muncitor, devenit stăpîn al destinelor și bogățiilor țării, le folosește pentru continua îmbunătățire a traiului tuturor cetățenilor cinstiți și pentru întărirea Patriei.

La cincisprezece ani după eliberare, țara noastră, Republica Populară Romînă, este de nerecunoscut din toate punctele de vedere. Altădată importam cu bani grei mărfuri industriale pînă la cele mai mărunte accesorii tehnice. Astăzi, avem o înfloritoare industrie națională, ale cărei produse — în special în domeniul mașinilor — le exportăm în multe țări. Specialiștii noștri sînt solicitați în țări îndepărtate, ca China populară, India și alte țări. La expozițiile internaționale produsele noastre industriale se bucură de aprecieri pozitive, care nu odată devin de-a dreptul elogiase.

Concomitent cu industria s-a dezvoltat și agricultura. Prin reforma agrară din 1945, mai bine de un milion de hectare de pămînt s-a dat țăranilor muncitori. Mecanizarea agriculturii și socializarea au făcut salturi mari, au dus la

creșterea simțitoare a producției de cereale și la creșterea substanțială a avuției animale. Astfel, către sfîrșitul anului 1956, țăranimea muncitoare a primit din partea Statului însemnate înlesniri, între care figurează și desființarea cotelor obligatoare.

În domeniul sănătății publice, regimul democrat-popular a dat o deosebită atenție. Aproape nu există comună sau sat, în care să nu fie o casă de nașteri, dispensar sau măcar punctul sanitar propriu. Pelagra, mortalitatea infantilă, aceste plăgi, care măcinau vlaga poporului nostru, acum aparțin trecutului.

Acțiunea de culturalizare a maselor populare a luat un avînt deosebit în cei cincisprezece ani ai puterii populare. Analfabetismul a fost lichidat cu desăvîrșire. Numărul școlilor elementare a crescut an de an, a crescut numărul școlilor medii și al Institutelor de grad universitar de tot felul. Tipărirea de cărți, broșuri, reviste și ziare a depășit de mai multe ori ceea ce apărea sub vechile regimuri politice.

Din binefacerea culturii se împărtășesc, în școli, institute și așezăminte cu limba de predare maternă, toate naționalitățile conlocuitoare. Pe plan religios, eliberarea Patriei noastre a adus tuturor cetățenilor credincioși din țara noastră

libertatea de conștiință și libertatea exercitării cultului propriu. Între ele cultele religioase din Republica Populară Romînă întrețin legături frățești strînse, cum nu existau în trecut, mergînd umăr la umăr în toate acțiunile de folos obștești și în primul rînd în lupta pentru apărarea păcii.

O deosebită importanță se acordă din partea regimului democrat-popular monumentelor istorice. Datorită acestui fapt, se cheltuiesc sume însemnate pentru întreținerea lor, de care beneficiază și lăcașurile de cult.

Cotitura de la 23 August 1944 a adus poporului romîn un climat de liniște, pace și libertate. Patriotismul maselor populare, unitatea dintre poporul romîn și minoritățile naționale și ajutorul frățesc pe care l-am primit de la Uniunea Sovietică, ajută în mod hotărîtor la construirea unei orînduirii sociale nouă, ale cărei beneficii se arată tot mai bine.

Entuziaști și bucuroși pentru toate înfăptuirile de pînă acum ale poporului nostru muncitor, la a cincisprezecea aniversare a eliberării noastre, sîntem gata să apărăm cuceririle sale politice, economice și sociale și să contribuim la întărirea păcii în țară și în lume, sprijinind cu hotărîre ocîrmuirea de Stat și pe fiii ei ziditori de viață nouă.

Pr. Prot. stavr.
Traian Belasçu
vicar arhiepiscopesc

ANII BIRUINȚELOR

Au trecut 15 ani de la epocala zi de 23 august 1944, ziua eliberării patriei noastre de sub jugul fascist. Dacă ziua aceea a marcat o cotitură istorică în viața poporului nostru, cei 15 ani sînt ani ai biruințelor acestui popor, care a devenit stăpîn pe soarta sa. De aceea — la a 15-a aniversare a eliberării patriei noastre — se cuvine să facem un scurt bilanț al acestor biruințe și să privim cu încredere spre viitorul, pe care-l făurim prin muncă și elan.

...1944. Glorioasa armată sovietică cîștiga victorie după victorie. În primăvara anului 1944 trupele hitleriste de pe linia Iași-Chișinău sînt încercuite. Armata sovietică înainta biruitoare în Moldova. În condițiile create de această ofensivă victorioasă, forțele populare patriotice romîne, organizate și conduse de Partidul Comunist Român, au înfăptuit insurecția armată și au răsturnat dictatura militaro-fascistă. Insurecția armată

(urmare în pag. 2)

și răsturnarea dictaturii fasciste în 23 august 1944 au fost începutul revoluției populare, care a dus la instaurarea regimului democrat-popular și la construirea socialismului în țara noastră. De aceea 23 August este cea mai mare sărbătoare națională a poporului român.

Incepînd o nouă epocă istorică, poporul român s-a alăturat coaliției anti-hitleriste și a participat cu forțele sale armate și cu puterea lui economică și materială, cu însuflețire, la lupta pentru victoria deplină împotriva fascismului. Cele 15 divizii ale armatei române au luptat cu eroism cot la cot cu glorioasa armată sovietică, pentru alungarea cotropitorilor hitleriști de pe pămîntul patriei noastre și dincolo de hotarele ei, în Ungaria și Cehoslovacia, pînă în 9 mai 1945, ziua victoriei asupra fascismului. Poporul român poartă veșnică recunoștință armatei sovietice, care eliberînd lumea de primejdia fascistă, ne-a eliberat și pe noi de sub jugul fascist, și militarilor români, care s-au jertfit pentru patrie și au contribuit la eliberarea Ungariei și Cehoslovaciei, la victoria finală.

În cei 15 ani, care au urmat, poporul român, în frunte cu clasa muncitoare, sub conducerea Partidului Muncitoresc Român, a sfărîmat „orînduirea strîmbă și nedreaptă” din trecut, a înlăturat monarhia străină de interesele lui, a cucerit puterea de stat, devenind stăpîn pe viața sa și a pășit cu succes la făurirea orînduirii socialiste. Oamenii muncii, muncitori, țărani, intelectuali, și-au pus toată puterea și toate capacitățile în slujba construirii socialismului, a înfloririi patriei și luptei pentru pace, pentru o viață fericită. An de an, lună de lună s-au adăugat noi înfăptuiri în anii biruințelor populare și patria a devenit mai frumoasă, viața mai îmbelșugată, mai luminoasă.

Prin naționalizarea întreprinderilor industriale, bancare, comerciale, etc. s-a pus baza industriei socialiste. Dacă în trecut se spunea că România e o țară „eminamente agricolă”, acum industria e așa de dezvoltată, încît nu numai că producem la noi mașinile, pe care altădată le aduceam din alte țări, dar și exportăm mașini fabricate de noi. În venitul național precumpănește producția industrială. Azi producem în mai puțin de 3 luni cît produceam în 1938 într-un an întreg. Adică, producția globală industrială este de peste 4 ori mai mare ca cea din 1938. Producția industriei constructoare de mașini e de 7,5 ori mai mare ca în 1938, iar producția industriei chimice la sfîrșitul acestui an va fi de 10 ori mai mare ca în 1938. Au apărut noi ramuri ale industriei și au fost industrializate și trezite la o nouă viață regiuni, ținute altădată în napoierie ca Oltenia, Moldova, Regiunea Autonomă Maghiară, etc. Tractoarele, strungurile, instalațiile petrolifere românești sînt apreciate în chip deosebit pe piața internațională.

Rezultatele acestea se explică prin ajutorul dezinteresat al Uniunii Sovietice și prin munca însuflețită a clasei muncitoare. Cînd știi că industria e a poporului, că muncești pentru popor, că ești stăpîn peste bogățiile țării, altfel te gospodărești: munca devine o glorie și fiecare vrea să producă mai mult, mai bine și mai ieftin. Industria socialistă insuflă

Anii biruințelor

(continuare din pag. 1)

mîndrie fiecărui om al muncii. Ea e dovada puterii creatoare a poporului român și ridică prestigiul patriei noastre între celelalte popoare.

La sate țărănimea muncitoare se îndreaptă tot mai hotărît spre formele socialiste de muncă. Nu este departe ziua cînd va fi încheiată opera de transformare socialistă a agriculturii. În iunie 1959 sectorul socialist deține peste 60% din suprafața agricolă a țării. Sectorul agricol cooperatist, care la 1 martie 1958 cuprindea 1.528.578 familii țărănești și 3.830.376 ha teren agricol, — la 1 mai 1959 cuprindea peste 2.369.000 familii din totalul de 3.600.000, și 5.607.680 ha teren agricol. Sectorul socialist a devenit precumpănitor în agricultură, atît ca suprafața și număr de familii, cît și ca producție agricolă marfă. Aplicarea măsurilor agrotehnice avansate în gospodăriile colective a dus la obținerea de recolte superioare celor din gospodăriile individuale: la grîu cu 27%, la porumb cu 37% a fost mai mare producția medie la hectar. Rezultatele sectorului socialist, veniturile întovărășiiților și colectivștilor conving pe țărani muncitori că singura cale spre belșug și lumină este calea agriculturii socialiste.

Avîntul industriei și agriculturii are ca urmare ridicarea nivelului de trai, material și cultural, al oamenilor muncii. A fost lichidat analfabetismul, cultura a pătruns în toate colțurile țării. Școli de toate gradele, cu frecvență, serale și fără frecvență, dau posibilitate fiilor celor ce muncesc și oamenilor muncii să-și îmbogățească cunoștințele și să devină maeștri, tehnicieni, ingineri, intelectuali devotați intereselor poporului. Căminele culturale, orchestrele, școlile de artă populară, cenaclurile literare, muzeele, cărțile și revistele difuzate în zeci de milioane de exemplare, ș. a., răspîndesc cultura în mase și promovează creația populară. Oamenii de știință, scriitorii, artiștii, intelectualii înaintați se bucură de o deose-

bita prețuire și prin activitatea lor creatoare contribuie la construirea socialismului și duc faima țării noastre peste hotare.

Toate aceste realizări vor fi încununete în perioada 1960—1965, cînd se va termina în linii mari construirea socialismului, trecîndu-se apoi la etapa desăvîșirii construcției socialiste.

Popor făuritor de viață nouă, poporul român luptă activ pentru pace. El sprijină inițiativele Uniunii Sovietice și lupta oamenilor cinstiți din toată lumea împotriva războiului atomic, pentru încetarea experiențelor cu arme atomice, pentru reglementarea problemelor internaționale prin tratative, pentru coexistența pașnică și colaborare între popoare.

În anii aceștia ai biruințelor populare Biserica Ortodoxă Romînă a fost alături de popor, de munca lui, de lupta lui. Ea a sprijinit operele de folos obștesc și lupta pentru pace. Pentru merite patriotice au fost decorați conducători ai Bisericii, preoți și credincioși. Patria aceasta, care îmbrățișează pe toți fiii ei fără deosebire de naționalitate sau credințe religioase, este iubită și slujită cu devotament de toți fiii ei. Rod al libertăților populare este reîntregirea bisericească și posibilitatea de a ne închina după tradițiile strămoșești. Rod al acestor libertăți este dragostea ce o avem față de patrie și popor, căruia slujim cu toate puterile noastre.

15 ani: anii biruințelor populare. În ei s-a realizat mult mai mult decît ceea ce s-a plănuț la 23 August 1944. Odată descătușate puterile creatoare ale poporului, ele au zidit și zidesc mereu într-un ritm nemaicunoscut o țară nouă, a patrie mîndră sub soare, o viață îmbelșugată și fericită.

Ție, patrie iubită, ție, popor biruitor, îți închină și în viitor toți oamenii muncii cele mai frumoase visuri, cele mai înalte dorinți, cele mai minunate rezultate ale muncii lor! Ca un curcubeu de aur pacea și belșugul să încununeze fruntea ta senină!

Telegraful Român

O aniversare de progres

23 August 1944 a fost încununarea luptei poporului român pentru independența națională. Cu această dată de cotitură a început și urcușul culturii materiale românești, neglijată cu atîta nepăsare de regimurile trecute.

De la naționalizarea principalelor mijloace de producție din 1948 și pînă azi, cultura materială românească, ajutată din plin de tehnica frățească a Uniunii Sovietice, a făcut un salt categoric, încît, dintr-o țară eminantamente agricolă, România a ajuns chiar să fie o țară producătoare de mașini și unelte, pe care să le și exporte în străinătate. Aceasta se observă de pildă din acordurile comerciale încheiate cu variate state pe anul 1959, potrivit cărora industria nouă românească va livra unor țări, cu industrie mult mai veche și renumită, produse chimice, rulouri compresoare, motoare electrice, transformatori, vagoane de cale ferată, cisterne, vase de navigat, mașini de cusut, strunguri, utilaje petrolifere și atîtea altele. Aproape 70 de țări din lume apreciază fabricatele românești noi.

Acest efort tehnic și de muncă îi cinstește pe muncitorii, constructorii, planșicatorii și inginerii români, dîndu-le mai mult curaj pentru avinturi noi și mai mari, pentru că rezultatele dobîndite, sprijinite din plin de regimul nostru de democrație populară, pe calea construirii socialismului, stau mărturie evidentă a acestor vrednici în muncă.

De fapt, țara unui Traian Vuia, care în 1906 a fost primul din lume, care s-a ridicat în aer cu un aparat mai greu, a lui Aurel Vlaicu, sau a lui Petru Poenaru, care încă în 1827 a inițiat ca primul un toc rezervor, sau a lui Nestor Constantin din Deva, care în 1765 a fost creatorul primului planor din lume, nu a putut să nu nască și alți inovatori; de fapt, în ultimii ani, numărul lor a sporit cu mîile, dovedind capacitatea creatoare a poporului român, care nu mai trebuie acum să se plece în fața Apusului.

Renumele fabricatelor tehnice românești a fost adeseori apreciat în ultimii ani la marile țirguri internaționale, obținînd premii și mențiuni foarte îmbucurătoare, precum a fost la

(urmăre în pag. 3)

Libertate, pace și dreptate

În anul acesta, la 23 August, se împlinesc cincisprezece ani de la eliberarea Patriei noastre de sub jugul fascist și instaurarea regimului nou de democrație și libertate.

Poporul întreg întâmpină cu entuziasm și mari realizări în muncă, această cea mai mare sărbătoare a întregului popor, care a schimbat fața țării întregi și a făurit un destin luminos și fericit pentru toți oamenii muncii.

Aruncînd o privire peste desfășurarea vieții bisericești din acest răstimp, nu putem face decît constatarea, plină de satisfacție, că cei cincisprezece ani pe care i-am trăit, au așezat și viața Bisericii noastre străbune pe temelii noi, realiste, într-un adevărat climat de libertate și dreptate, democrație și egalitate, condiții necunoscute pînă atunci, în dezvoltarea ei morală și materială.

Raportul dintre Stat și Biserică a fost statornic chiar de la începutul noii vieți din Republica Populară Romînă pe temelii libertății religioase, principiu statornic prin legea de temelie a țării, Constituția Republicii Populare Romîne.

Toate cultele religioase fiind așezate în măsură egală pe temelii dreptului general de asociație, în cadrele legilor țării, fără nici un amestec de dinafară, după tradițiile și doctrina mărturisită de aceste culte, li s-a asigurat tuturor cultelor religioase și tuturor credincioșilor acestor culte, libertate deplină de a-și mărturisi, de a-și practica nestingherit de nimeni, credința lor religioasă.

Din acest principiu sănătos izvoresc și pentru Biserică noastră străbună, toate binefacerile, întregul progres duhovnicesc și cultural — sprijinul material de care s-a bucurat pe deplin în cei cincisprezece ani pe care i-am trăit, ani, care au însemnat și pentru Biserică ort. rom., o adevărată cotitură, ajutîndu-o să viețuiască în adevăratele principii ale Evangheliei lui Hristos, atît de falsificate de interesele întunecate ale regimurilor trecute.

Evanghelia lui Hristos e învățătura a păcii, a dragostei și înfrățirii între popoare. Așa e la izvoarele ei și așa trebuie să fie și azi.

Interesele politice ale statelor capitaliste, oprinatoare de popor, au fărîmițat pe Hristos, i-au falsificat învățătura morală și socială, l-au împărțit și etichetat sub diferite firme și lozinci, care au dus apoi popoare întregi la lupte și vrăjmășii, care s-au numărat cu zecile și sutele de ani, atît de dăunătoare credinței și unității acestor popoare. Căci nimic n-a învrăjbit mai mult pe oameni, decît credințele lor religioase și nimic n-a unit în trecut mai mult pe fiii unui popor, decît adevărul luminos, unitatea credinței lor religioase.

Stăpînitorii de altădată și ai țării noastre știau aceasta și-au exploatat la maximum acest crud adevăr, în folosul lor personal.

Adevărul credinței a rămas totuși unul singur. Vremile noi ne-au ajutat să cunoaștem și să înțelegem acest adevăr ca o realitate vie și constructivă a vieții.

rîrmele de credință așezate de interesele omenești s-au năruit. A rămas în picioare adevărul lui Hristos, doctrina iubirii Lui, pacea Lui, pe care trebuie să o animăm și să o practicăm ori ce credincios al Bisericii noastre străbune. Numai unul a fost Hristos și numai una poate fi credința în El. Și această credință e a tuturor, a credincioșilor ce se închină Lui în Duhul adevărului și al libertății depline.

Subjugării poporului în vremile trecute atribuim și desbinarea religioasă a credincioșilor Bisericii noastre străbune de la 1700, cu toate amărăciunile ei.

Împărații Habsburgi și toți regii, care le-au urmat, aveau interesul să țină în robie economică și întuneric intelectual și moral, să dezbină și deznaționalizeze pe credincioșii acestei Biserici, iobagi pe moșiile lor întinse. Așa s-au scurs pe răbojul vremii două sute cincizeci de ani... și desigur nedreptatea aceasta ar mai fi continuat mult și bine, căci dorința credincioșilor de a reface unitatea religio-bisericască a fost mereu înăbușită de interesele stăpînitorilor din trecut.

Zorile zilei de 23 August 1944 au luminat însă și conștiințele credincioșilor Bisericii noastre străbune, în sufletul cărora a încolțit dorul de refacere a unității lor religioase, dorul de a repara o nedreptate și un act de silnicie. Acest dor a putut fi împlinit numai în regimul de libertate și dreptate, instaurat în Patria noastră, prin alungarea stafiilor fasciste și răsturnarea orînduirilor vechi din țara noastră.

Refacerea unității noastre religioase, din 21 octombrie 1948 e un fruct copt și pîrguit la soarele luminos și plin de căldură, care a luminat viața noastră de la 23 August 1944 încoace.

Concordatul înrobitor cu Papa, perfectat și iscălit de conducătorii așa ziși „credincioși” din epoca burgheziei și pentru înlăturarea căruia au luptat ierarhii Bisericii străbune, umilite prin amestecul

(urmare în pag. 4)

O aniversare de progres

(continuare din pag. 2)

Izmir-Turcia, Sanghai și Pekin-China, Zagreb-R. F. Jugoslavia, Salonic-Grecia, Lipsca-Germania democrată, München și Colonia-Germania federală, Plovdiv-Bulgaria, Paris-Franța, Finlanda, Bruxelles-Belgia, Damasc-Siria, Tokio-Japonia, Tunis, Stockholm-Suedia, New York-Statele Unite.

Astfel însușeșirea pentru producerea și a altor bunuri tehnice poate spori neconținut, mai ales că are la bază agregate noi, ca la combinatele siderurgice de la Hunedoara, Reșița, Cugir, Roman, Birlad, Tirgoviște, Galați și în alte localități, care au reușit să acopere recent 82% din investițiile de utilaj ale economiei naționale, putînd renunța la costisitorul lor import.

Marile șantiere de construcții tehnice se numără cu zecile (58), în frunte cu marea lucrare a Hidrocentralei „Lenin” de la Bicaz, urmînd apoi marele bluming de la Hunedoara, uzina de fire sintetice „relon” de la Săvinești, Rafinăria și combinatul chimic de la Borzești, ca și cele de la Govora, Brazi, Turda și Chișcani pentru stuț, apoi uzinele de îngrășăminte

de la Năvodari și Roznov, combinatul de cauciuc de la Jilava, Electroputere de la Craiova, industria de utilaje petroliere de la Cimpina-Ploiești, uzina de strunguri, de rulmenți, de unelte agricole, atitea fabrici de mobile și altele.

Cîtă bucurie simte muncitorul romîn, vîzînd cum din harnicele lui străduinți ies produse de circulație largă, ca vase fluviale, motonave, de 2000 t, cargouri de 4500 t, vagoane de tot felul pentru calea ferată, avioane de transport, sanitare, silvice și agricole, ca MR 2, 817-S și RGG, apoi tractoare, în frunte cu Utos 26 și Universal 27, autobusele elegante Tudor Vladimirescu 2, tramvaiele ultramoderne, autocamioanele SR 104 (6000 pe an). Pe linia electrificării, s-au instalat peste 20 de mari uzine, cu releuri de înaltă tensiune, aparate medicale Roentgen, turbine, grupuri electrogene, mașini textile, locomotive pentru mine, variate strunguri, mașini frigorifere, utilaj de tot felul. Un avînt deosebit l-a luat industria chimică, legată de gaze naturale, așa că R. P. Romînă este a treia țară din lume, după URSS și SUA, în ce privește producția și folosirea acestor gaze.

Întreaga această dezvoltare tehnică se resimte și în celelalte domenii. S-au înființat ateliere și întreprinderi de țesătură, care duc peste hotare țaima țesăturilor și covoarelor romîne. Pentru romînul muzical s-au produs în țară sute de mii de aparate de radio, ca Lux, Opereta, Romanța, Balada, Popular, Doina; se trece la fabricarea de aparate de radio cu tranzistori și la televizoare. Uzina Electrecord produce anual sute de mii de discuri de patefon. Alte fabrici construiesc acordeoane, vioari, ghitare, contrabasuri și s-a inițiat un tip de pian romînesc și de saxofon.

Construcțiile arhitectonice abundă în ultimii ani în toată țara. În fruntea lor stă marele ansamblu de construcții arhitectural-urbanistice din Capitală, în jurul Palatului Republicii și apoi cele de pe litoral, de la Constanța-Eforie-Mamaia.

Pînă și florile, care aduc bucurie ochiului, au aflat o deosebită grijă, încît standurile romînești de la expoziția internațională de la Paris a florilor au obținut cîteva premii de frunte.

Noul om al muncii productive romînești are un nivel ridicat de conștiință, pentru că el nu produce numai pentru sine, ci totodată îi ajută și pe frații din țările mai slab dezvoltate industrial. Cîți specialiști romîni nu au activat pe șantierele din Albania, China, Coreea, Egipt, India și din alte țări? Cite fabricate romînești nu sînt cerute peste hotare, trezînd admirația cumpărătorilor străini?

Descoperirile geologice au arătat că Republica Populară Romînă cuprinde zăcăminte de minereuri radioactive. De aceea, cu ajutorul Uniunii Sovietice, s-a construit primul reactor atomic romînesc, care a intrat în funcțiune la 31 iulie 1957. Lui i s-a atașat apoi și un ciclotron de 12,5 Mew, iar specialiștii romîni au putut studia mai departe la marele centru atomic sovietic de la Dubno. Dar atomiștii romîni, ca și cei sovietici, urmăresc folosirea energiei atomice numai în scopuri pașnice și pentru sporirea progresului.

Iată numai cîteva imagini din ceea ce s-a realizat la noi în anii puterii populare, care construiește socialismul. Și acestea sînt numai un început! Dar chiar el ne poate face mîndri de munca și produsele muncitorului romîn și sînt garanție de viitor pentru alte și mai răsundătoare biruințe în munca tehnică.

Pentru toate acestea omul muncii are nevoie de pace și de aceea tot romînul muncitor este un luptător conștient pentru pace în lume.

Prof. M. Șesan

LUMINA CULTURII

S-a înscris atunci, la 23 August, cu preț de jertfă, una din cele mai minunate și mai luminoase pagini din istoria noastră națională. S-a adăugat în șirul marilor evenimente din această istorie zbuciumată un diamant mai scilpitor ca toate celelalte de pînă atunci, plămădit de temperatura înaltă a revoltei poporului împotriva asupritorilor. Se realizase o faptă istorică crucială, căci poporul român însușit de un irezistibil elan patriotic, prin saltul înainte făcut la 23 August, a săvîrșit actul sacru prin care și-a salvat propria-i ființă națională și și-a deschis calea dezvoltării sociale. Acest măreț act s-a putut realiza numai cu ajutorul neprecupețit al invincibilei Armate Sovietice, care a dărîmat zidurile închisorii în care regimul burghezo-moșieresc și imperialismul străin țineau înlanțuit poporul român.

23 August este actul unei renașteri, al descătușării, punctul de plecare, izvorul la care — pentru prima dată — și-a potolit setea; după veacuri, poporul însetat de libertate și dreptate.

De atunci, încoace, fața patriei noastre s-a schimbat. Oamenii muncii cu îndreptățită mîndrie patriotică trec în revistă marile realizări dobîndite în acești ani de libertate și muncă pașnică.

În patria noastră se construiește socialismul — operă istorică ce transformă din temelii rînduiele nedrepte ale regimului burghez și care statornicește o societate unde pentru prima dată omul devine om.

Activitatea economico-organizatorică a statului este strîns legată de activitatea sa cultural-educativă. Mină în mină cu revoluția economică merge și revoluția culturală.

Revoluția culturală a trebuit să se înceapă cu lucrul cel mai elementar, dar și cel mai important: lichidarea analfabetismului, care sub regimul burghezo-moșieresc era un fenomen de masă în România. În cîțiva ani analfabetismul a dispărut.

În anii puterii populare, învățămîntul, știința și cultura au apărut în procesul dezvoltării societății ca rezultat al străduințelor oamenilor de a înțelege lumea care îi înconjoară, de a pătrunde tainele ei, de a cunoaște legile care o guvernează și de a interveni pe această bază în evoluția ei.

Învățămîntul de toate gradele a luat un avînt și o dezvoltare necunoscute în trecut. S-au creat numeroase institute de învățămînt tehnic superior, mediu și elementar.

A crescut numărul celor ce învață în școlile elementare, medii, profesionale și superioare. Condițiile de învățămînt sînt radical schimbate, elevii și studenții bucurîndu-se de grija și sprijinul statului.

Vechile monumente istorice sînt readuse la viață prin grija pe care o acordă statul nostru pentru refacerea lor.

Operele literare ale scriitorilor noștri sînt tîlmăcite în tot mai multe limbi. Pe marile scene ale lumii solii artei românești cîștigă înimi și prețuire.

Literatura a căpătat un avînt măreț. Scriitorii dau la iveală opere inspirate din viața nouă a poporului muncitor. S-au editat o mulțime de opere din clasicii literaturii universale. S-a creat o rețea de cinematografe, care dă roade din ce în ce mai bune.

S-au creat cămine culturale la orașe și sate, cluburi, colțuri roșii, biblioteci. Pentru odihna oamenilor muncii, asigurări sociale, protecția muncii, sînt alocate anual sume importante. Însemnate îmbunătățiri s-au obținut în domeniul

îngrijirii sănătății poporului. S-au construit noi sanatorii, spitale și alte instituții pentru îngrijirea sănătății. Construirea de așezăminte de cultură de mari proporții, „Casa Scintei”, Centrul Cinematografic, noul Teatru Muzical din București, Casa Radiodifuziunii, iată aspecte ale multilateralei activități cultural-educative desfășurate de statul nostru de democrație populară, ridicate într-un timp scurt, care stîrnesc mîndria legitimă a poporului nostru — popor constructor al vieții noi.

Activitatea educativă a statului nostru, constructor al socialismului, este activ sprijinită de diferite organizații de masă: sindicate, organizații de femei, organizații culturale, științifice și altele. Un viguros ajutor îl acordă operei educative a statului, presa.

Aceste semne ale vremii noastre noi sînt roade ale mărețului act din 23 August 1944.

Sărbătorind cea de a cincisprezecea aniversare a patriei noastre de sub jugul fascist, oamenii muncii își îndreaptă gîndurile pline de recunoștință și dragoste către marea Uniune Sovietică, eliberatoarea și sprijinitoarea patriei noastre pe calea înfloririi în toate domeniile de activitate.

Marea sărbătoare națională a patriei noastre, constituie un nou prilej de manifestare a hotărîrii poporului nostru de a construi socialismul și de a-și aduce contribuția la menținerea și apărarea păcii în întreaga lume, la realizarea bunei stări și fericirii celor ce muncesc.

C. Voicu

Libertate, pace și dreptate

(continuare din pag. 3)

de dinafară în trebile noastre religioase, a fost și el înlăturat tot în aceste vremuri noi, care au redat adevărata demnitate Bisericii noastre străbune.

Concordatul cu Papa înlesnea episcopilor catolici și foști greco-catolici din țara noastră, să poată face la noi acasă proselitism, să tulbure conștiința poporului și însuși liniștea statului nostru.

Concordatul era mai presus și în afara constituției țării, iar din punctul de vedere al libertății și potenței era nedrept

și agresiv față de poporul nostru și Biserica ortodoxă. El tulbura pacea confesională din țară, iar din punct de vedere politic și economic era antipatriotic.

Prin Concordat au fost menținute la noi în țară moșii întinse, peste treisute de mii de jugăre, la dispoziția Vaticanului, pe care robeau zeci, sute de mii de oropiși ai sorții, pentru un codru de mălai și un colțuc de pîine amară.

Prin înlăturarea Concordatului cu Papa s-a înlesnit refacerea unității spirituale a credincioșilor Bisericii noastre străbune și au fost redade poporului și economiei naționale vastele domenii, sutele de mii de jugăre de pămînt, spre folosul celor care îl muncesc. Astfel că desrobirea politică, economică și socială a adus după sine, cum era și firesc, și desrobirea sufletească și morală în Patria noastră.

Toți sîntem egali în fața lui Dumnezeu. Toți avem același drept la viață. Toți avem dreptul la muncă și la plata muncii noastre după sîrguința fiecăruia. Aceasta este adevărata libertate, adevărata cinstire a muncii, sfințenia ei, așa cum a definit-o însuși Mîntuitorul Hristos prin Evanghelia Sa, și cum arată principiul, trecut în constituția țării noastre: „Cine nu lucrează să nu mănînce”.

Toate aceste mari realizări s-au înfăptuit numai în viața cea nouă din Patria noastră, în cei cincisprezece ani de democrație, dreptate și libertate, cu rodnice urmări asupra vieții noastre întregi, deci și asupra vieții noastre bisericesti.

Ne arătăm și manifestăm întreaga noastră recunoștință conducătorilor Patriei noastre scumpe R. P. R. pentru înlesnirea acestor înfăptuiri mărețe. Sîntem convinși, că dezvoltarea Țării noastre și pe mai departe va fi rodnică într-un climat de pace și prietenie între popoare. Socotim de datoria noastră de a ne strădui pentru promovarea principiilor Evangheliei păcii între credincioșii Bisericii noastre, pentru sălășluirea păcii și bunei învoiri între toate popoarele lumii, în libertate și dreptate, democrație și egalitate deplină, pentru sprijinirea muncii de întărire a Patriei noastre scumpe.

Prot. IOAN T. MUNTEANU

23 August — ziua smulgerii din cătușe

Ziua de 23 August 1944 a însemnat pentru poporul nostru și pentru noi toți o întorsătură epocală. Acum gîndul ne poartă la trecutul nu prea îndepărtat, trecut de chin și de exploatare, ne poartă la jertfe imense pe care le-am adus în bunuri materiale și în vieți omenești pentru realizarea acestei zile. Cu cît mai mari și mai multe au fost aceste jertfe aduse, cu atît se cuvine să cinstim această zi măreață de 23 August după vrednicia jertfelor împlinite.

Ziua de 23 August nu mai este o zi ca toate celelalte zile pe care le trăim în cursul unui an întreg, ci ea este și va rămîne peste veacuri ziua smulgerii noastre din cătușele robiei în care am sîngerat și ne-am zbatut de cînd am ajuns în legăturile ei nefirești.

Ziua de 23 August este cea mai scumpă și mai mare sărbătoare a poporului nostru întreg, este ziua realităților îm-

plinite menite să nască în noi un sentiment de îndreptățită mîndrie.

Azi, după 23 August 1944, țara noastră a devenit o republică înfloritoare, o țară în care clasa muncitoare și poporul muncitor a devenit stăpîn pe pămîntul lui și pe toate bogățiile acestui pămînt. Fiecare cetățean muncește acum nu pe seama boierilor și a unei cete de zănateci veniți să se îmbogățească pe spatele bietului popor, ci muncește pe seama lui, pentru viitorul fericit al copiilor lui și a semenilor.

Cu ziua de 23 August s-a încheiat o epocă, a apus o lume, lumea tuturor relelor, împărăția silniciei, a nedreptății și a pătîmirii, cu ea s-au înălțat pe cerul doririlor noastre zorile unei vieți noi, a ieșirii noastre din robia acestei împărății a răului ale cărei hotare au fost tot așa de nemărginite ca însuși răutatea ce o au cuprins.

(urmare în pag. 5)

23 August și încrederea în om

Mărețul act săvârșit la 23 August 1944, de la a cărui împlinire sărbătorim trecerea a cincisprezece ani, este izvorit dintr-o puternică încredere în om.

Atît temelie și urzeala mai îndepărtată a acestui act: Marea Revoluție Socialistă din Octombrie 1917, cît și urzeala și pregătirea mai apropiată a lui, au fișnit din nestrămütata nădejde în bunătatea și capacitatea fonciară a omului, adică a bunătății și capacității din naștere și nedespărțite de însăși ființa omului. Căci nu se putea scutura un trecut de grea și cruntă apăsare și croi jăgașe noi spre un viitor fericit, fără această nădejde. De asemenea, însăși marea cotitură de la 23 August 1944 nu se putea face fără o puternică încredere în om, pentru că ieșirea dintr-o situație nefirească, greșită și primejdioasă, croirea unui drum nou de viață și de lucru, au putut avea loc numai prin avîntul dat de încrederea în capacitatea și vrednicia omului, în rostul lui de a-și croi un viitor fericit.

Cei cincisprezece ani pe care îi aniversăm, ne dau prilejul potrivit de a ne uita înapoi la drumul făcut în acest timp, spre a vedea ce am înfăptuit. Bilanțul este bogat; el cuprinde în cifre și graficele lui un adevărat măreț „salt calitativ”, care intruchipează un strălucit progres în toate laturile vieții: economică, socială, politică și culturală. Ca un drumet obosit de osteneala depusă, ne oprim o clipă în drum și ne uităm înapoi la calea bătătorită pînă acum. Privirea spre succesele dobîndite ne arată în chip grăitor ce poate izvorî din încrederea în om. Dar pe temeiul aceleiași încrederi în om și în viitorul lui, ne îmborsăm în același timp puterile și ni le îndreptăm spre viitor, pentru ca cu ele sporite să putem merge înainte spre înfăptuirea unor condiții de viață tot mai bune.

Izbindă a încrederii în om și în viitorul lui luminos, bilanțul înfăptuit în cei cincisprezece ani va putea fi continuat și desăvîrșit tot numai în temeiul încrederii în om. Căci construirea desfășurată a socialismului, înlăturarea primejdiei de război și așezarea în lume a unei păci drepte și trainice, nu se pot cugeta și înfăptui fără încrederea în om. Aceasta este izvorul neseecat, din care fișnește opintirea noastră fără hodie spre tot mai bine, spre un viitor tot mai fericit și mai luminos.

Această puternică încredere în om, în omul muncitor dezvoltă calitățile, ce zac în el și îl însuflețesc în acțiuni din ce în ce mai folositoare.

Ca creștini am privit cu bucurie încrederea în om și am căutat să fim la înălțimea încrederii ce ni s-a dat prin muncă și prin împlinirea datorii noastre patriotice. La încredere am răspuns cu încredere. De altfel Mintuitorul ne-a învățat să avem încredere în om, în bunătatea lui, în dorința lui după adevăr, bine și frumos, în lupta lui pentru o viață luminoasă și mai fericită. El însuși s-a jertfit pe sine pentru mintuirea noastră, semn al încrederii în om și vrierile lui de mai bine.

Să fim și noi alături de oamenii de bine și de munca și lupta lor.

După învățătura creștină omul este purtător al „chipului lui Dumnezeu” și creștinul e chemat să dăltuiască în ființa lui „asemănarea cu Dumnezeu” după har, adică prin puterea pe care i-o împărtășește Dumnezeu pe calea celor șapte Sf. Taine. Ca atare, omul este hărăzit desăvîrșirii și să trăiască în fericire atît în viața pămîntească, cît și în viața de dincolo.

După învățătura creștină omul este un „dumnezeu mic”. Aceasta însemnează că omul este o resfrîngere mărginită și nedesăvîrșită a deplini-

tăților lui Dumnezeu. De pildă, omul are minte gînditoare, simțire și voință ca și Dumnezeu, dar pe cînd toate acestea la Dumnezeu sînt desăvîrșite în gradul cel mai înalt cu putință, în om sînt de un grad mai mic și pot ajunge la o desăvîrșire ce dă numai o asemănare cu Dumnezeu.

Lucrul acesta se poate vedea și din numele ce se dă omului. Numele ce se dă celei mai alese dintre făpturi este nu numai acela de „om”, care vine de la cuvîntul latinesc „homo” (de la cuv. humus care însemnează pămînt), pe care l-au fărut strămoșii noștri romani, care erau oameni deosebit de practici și aplecați mai mult spre cele ale pămîntului și ale lumii și vieții acesteia. Grecii, dimpotrivă, fiind aplecați spre gîndire înaltă și împătîmiți în plăcerea de a zăbovi întru cele ale înțelepciunii, i-au dat omului numele de „ánthropos”, care vine de la verbul „anó anthró”, ce însemnează a privi în sus, a-și îndrepta năzuințele spre înălțimi, spre propășire materială și spirituală. Acest nume dă glas unei adinci trăsături a ființei omenești: aceea de a tinde mereu în sus, de a năzui să se depășească pe sine, de a-și îmbunătăți tot mai mult firea și de a-și zidi un viitor tot mai fericit.

Această încredere puternică în om și în viitorul lui luminos, la care ne îndreptățește atît de mult și învățătura creștină despre om, trebuie să ne stăpînească și călăuzească în acest moment de mare sărbătoare. Ba, mai mult: mărețul bilanț pe care l-am realizat în cei cincisprezece

ani care au trecut, ne însuflă o și mai mare încredere în puterile și în viitorul fericit al omului. Cheazășie a succeselor din trecut, prezent și viitor, această încredere mare în om ne obligă la și mai mari și mai susținute eforturi de aici înainte. Numai în felul acesta vom putea duce mai departe în mod creator ceea ce am înfăptuit pînă acum.

Poziție cu adevărat creștinească în fața vrierilor de azi și a stărilor de lucruri dintr-nsele, este încrederea tare ca stinca în puterile bune ale omului, în vredniciile lui capabile să salte peste primejdiiile unui nou măcel mondial și să așeze durabil o viață lipsită de primejdii, plină de liniște și de lumină. Avem convingerea că puterile luminii și ale binelui vor izbui să învingă puterile întunericului și ale răului, că viața cu legile ei de propășire neconținută va înfrînge nebunia celor ce uneltesc nimicire de apocalips și moarte.

A sta pe altă poziție: aceea a neîncrederii și a îngrozirii care te face să stai cu mîinile în sîn și să aștepti cu resemnare desfășurarea evenimentelor, însemnează a te dezice ca om și ca creștin. Căci asta arată că n-ai credință și nădejde destulă în bunul și atotputernicul Dumnezeu, precum nici în grija neconținută pe care o poartă El lumii.

Cu o credință și încredere sporită și întărită, să ducem mai departe lupta noastră cu puterile întunecate ale celor ce vor să dezlănțuiască un nou război și pentru pace, pentru construirea unui viitor din ce în ce mai luminos și mai fericit!...

Prof. C. Sirbu

23 August -- ziua smulgerii din cătușe

(continuare din pag. 4)

Cu ziua de 23 august 1944 poporul român și-a luat soarta în propriile sale mîini, făurindu-și regimul de stat care să fie în conformitate cu vrierile sale, deschizînd drum dezvoltării democratice a țării, pășind cu hotărîre la mărețele reforme politice, sociale, economice și culturale.

Partidul Muncitoresc Român devine forța conducătoare atît a organizațiilor celor ce muncesc, cît și a organelor și instituțiilor de stat. În jurul lui se strîng laolaltă toate organizațiile celor ce muncesc din Republica Populară Romînă (Art. 86 din Constituție).

Dar ziua de 23 august este și punctul luminos, ea tae drumul drept către farul scînteetor al culturii adevărate, al progresului, al păcii în vederea tuturor înfăptuirilor și realizărilor noastre viitoare. Poporul nostru luptă alătura de toate popoarele lumii pentru apărarea păcii, pentru încheierea unei înțelegeri între popoare și pentru ferirea omenirii de primejdia unui nou război.

Ziua de 23 august a adus între noi și pentru noi, cu ajutorul miilor de tractoare și combaine care ne brăzdează țara în lung și în lat, prin transformarea socialistă a agriculturii, aurul bogat al spicelor pline, al spicelor coapte...

Dar pentru noi foștii gr. cat. ziua de 23 august 1944 a însemnat și ziua mult așteptată a deplinei libertăți religioase cînd conștienți de marea datorie pe care o aveam și în fața lui Dumnezeu și în fața poporului de a contribui cu toate puterile noastre la refacerea unității lui spirituale, am rupt cătușele care ne țineau legați de

fosta biserică gr. cat. și ne-am întors „acasă” la sînul Bisericii Ortodoxe.

Slăvită să fi tu zi de 23 August pentru acest mare dar pe care l-ai făcut sufletului românesc întreg. Sutele de mii de credincioși foști gr. catolici, curați la minte și la gînd, au ascultat de pe buzele tale noua evanghelie a iubirii de frate, constituind prin actul măreț de la 21 oct. 1948 cel mai curat trofeu de biruință.

Se cuvine acum la a cincisprezecea aniversare a eliberării patriei noastre să ne reamintim de toate aceste avuții spirituale care ne-au fost dăruite prin lumina zilei de 23 august 1944. Se cuvine să prăznuim ziua de 23 August cu vrednicie sacră. Toți cetățenii acestei țări muncesc cu drag pentru înflorirea și înălțarea scumpei noastre patrii, Republica Populară Romînă, sînt hotărîți și făgăduesc s-o apere cu tot ce avem mai bun și dacă e nevoie chiar cu prețul vieții noastre. Sîntem hotărîți luptători pentru apărarea păcii, pentru încetarea experiențelor cu arme nucleare și cu hidrogen, pentru coexistență pașnică între toate popoarele pămîntului, pentru încheierea unei păci trainice în lume.

Așa vom putea spune că prăznuirea zilei de 23 August va consolida puterile noastre sufletești, va împărăștia stropii de lumină și nădejde asupra întregii desfășurări a muncii noastre, pentruca și cei ce vor veni după noi: copiii, nepoții și strănepoții să poată sărbători și ei cu o mai mare bucurie și mulțumire, într-o lume pe deplin pacificată, o sută de ani și o mie de ani de smulgere a noastră din cătușele robiei!

Prof. Al. Moisiu

Imn pământului țării

Dacă aş fi poet, te-aş cînta în versuri, dar fiindcă nu-s poet, sint nevoit să arăt în cuvinte nemeşteşugite admiraţia şi recunoştinţa ce o am pentru tine, pământ scump al țării mele.

Tu, pământ roditor, ca o mamă bună, dai cele necesare tuturor vieţuitoarelor care trăiesc pe cîmpurile, în apele şi pădurile tale de la cele mai mici pînă la puternicul urs, sau falnicul cerb, de la noul născut pînă la cei bătrîni, de la muncitorul necalificat pînă la savantul inventator.

Țărîna ta, pământ luminos, o cern şi frămîntă în forme primitive, sau clădesc din ea cu lopăţica, dealuri, munţi şi cetăţi, plăpînzii copilaşi, ce se joacă în parcuri.

În grădinile tale se seamănă şi înfloresc flori minunate, care încîntă ochiul şi umplu văzduhul de miresme îmbătătoare...

Pe ogoarele tale, pământ al țării mele, plugarii şi tractorişti trag brazde adînci cu plugul sau tractorul, semînd: floarea soarelui pentru ulei comestibil, sfeclă pentru extragerea zahărului, cereale şi cartoşi pentru nutrirea şi îngrăşarea animalelor, dar mai ales griu pentru piinea de toate zilele a poporului de la sate şi muncitorilor oraşeni, din fabrici şi uzine, care la rîndul lor produc sculele şi maşinile pentru muncirea cît mai raţională a pământului şi producerea unei recolte cît mai bogate, din care după satisfacerea nevoilor interne, să mai putem şi exporta în schimbul altor mărfuri, care nu se produc în țara noastră. De recoltă tot mai multă avem nevoie şi pentru aceea că populaţia țării creşte mereu şi nivelul ei de trai se ridică.

Tu, prin păşunile tale întinse, dai iarba necesară vitelor şi oilor, care la rîndul lor ne dau lapte, lîna şi carne.

Pe dealurile şi munţii tăi — cresc pădurile, care ne dau lemnele de foc şi de construcţie.

Tu, bogatul pământ creator, care îţi aduni energia din apă, aer şi razele solare, nutreşti viile şi pomii roditori, care ne dau fructele gustoase, pe care le consumăm crude sau preparate şi care sint nu numai nutritoare, dar şi necesare la menţinerea ori refacerea sănătăţii.

Tu, pământ minunat, ne dai din interiorul tău o mulţime de comori, ca: apa de băut pentru oameni şi animale, ape curative minerale, sarea, cărbunele, petrolul, gazul metan, aurul, argintul, arama, fierul, piatra şi uraniu, bogăţii, aduse la suprafaţă prin munca minerilor şi petroliştilor noştri.

Dar pe lingă nenumăratele bogăţii şi comori, pământul nostru scump ne desfătează sufletul cu privelişti încîntătoare.

O holdă verde, o livadă deplin înflorită cu zumzet de albine adunătoare de nectar, o altă grădină cu pomi încărcăţi de fructe coapte; un lan de griu copt atacat de harnicii secerători din mai multe părţi deodată; o turmă de oi, o ci-radă de vite, o herghelie de cai, un cîrd de păsări la păşune, nu sint un şirag de vederi plăcute ochiului şi imbucurătoare pentru suflete?

Un car încărcat cu roadele pământului, care înaintează încetîşor spre casă, cu muncitorul agricol mulţămînt în urma carului, un plug tras de boi şi ținut de coarne de harnicul plugar răs-turnînd cite o brazdă neagră, sau tractorul răs-turnător de cite trei deodată, nu sint plăceri produse pe coastele tale, pământ iubit?

Cine ar putea spune frumuseţea plaiurilor tale, a munţilor semeţi, care-şi înalţă piscurile în soare?

Pentru toate bunătăţile ce ni le dai, tu nu ne ceri nimic, decît ca plugarii să-ţi dee îngrăşăminte naturale şi artificiale după îndrumarea

Cum a întîmpinat Mitropolia Ardealului evenimentul Eliberării Romîniei

Mi-aduc aminte....

Acum 15 ani, cu toate că speranţa prăbuşirii stărilor de lucruri de-atunci plutea în aer, vestea cea mare a săvîrşirii actului epocal de la 23 august 1944 căzuse în oraşul de reşedinţă al Mitropoliei Ardealului, a dezlănţuit un val de entuziasm general. Cetăţenii comentau situaţia cu aprindere. Înlăturarea dictaturii fasciste promitea restabilirea unei vieţi publice normale, cu respectarea drepturilor democratice. De la Bucureşti veneau pe toate căile posibile fel de fel de veşti, unele bune, altele rele. Cele bune arătau că se îngroaşe numărul ofiţerilor şi ostaşilor hitlerişti capturaţi şi dezarmaţi prin lupte de către unităţile noastre militare şi de forţele patriotice din interior. Cele rele, întîmpinate cu simţăminte de indignare, anunţau bombardarea sălbatică a Capitalei de către avioane hitleriste şi distrugerea nebunească a unor obiective lipsite de orice însemnătate militară, cum a fost clădirea Teatrului Naţional.

În acest timp, după ce dăduse peste cap linia de front hitlerist din Moldova, glorioasa Armată Sovietică înainta vertiginos spre inima țării.

La scurtă vreme după intrarea pe teritoriul Romîniei, Comandamentul Suprem al Armatei Sovietice a dat o proclamaţie către țară, în care erau arătate limpede intenţiile bune ce însufleţeau pe eliberatorii noştri de sub jugul fascist şi datoriile ce le aveam de îndeplinit noi, cetăţenii romîni, spre a sprijini buna desfăşurare a operaţiilor militare de alungare a cotropitorului hitlerist. Clerul şi credincioşii comentau favorabil îndeosebi acel fragment din proclamaţie care spunea că ei „pot să-şi officieze în mod nestingherit slujbele religioase”. În forma aceasta se spulberau svonorile calomnioase care au fost puse în circulaţie de amăgitori şi rău voitori pe socoteala atitudinii Uniunii Sovietice, acest mare şi înaintat stat, faţă de problema libertăţii de credinţă şi de conştiinţă a cetăţenilor.

celor mai ştiutori, să facem lucrările la timp şi agoniseala s-o întrebuiţăm cu socoteală şi muncitorii să scoată bogăţiile tale la lumină, să le prelucreze pentru folosul tuturor. Căci astăzi pământul țării, cu toate bogăţiile şi frumuseţile lui, este al poporului muncitor, care-l stăpîneşte şi-l foloseşte pentru sine, făurind o viaţă nouă, luminoasă, fericită pentru toţi cei ce muncesc.

Muncitorilor agricoli, care din zori şi pînă în noapte cu palmile bătătorite muncesc cu hărnicie, pământ roditor şi minunat, le sintem recunoscători şi mulţumitori ca şi muncitorilor din fabrici şi uzine, ca şi minerilor subterani, dar ne luăm angajament sincer şi solemn şi faţă de tine pământ al țării, şi-ţi zicem:

O scump pământ al țării noastre, care pînă sintem în viaţă, ne dai toate bunătăţile, ca să trăim bine şi mulţămîni, iar cînd firul vieţii noastre s-a terminat de depănat, ne dai loc de odihnă veşnică în sinul tău, cum să-ţi fim recunoscători, fie care ne ești leagăn şi mormînt, mamă, care ne iubeşte, hrăneşte şi ocroteşte?

Tu nu ne ceri nimic, dar noi îţi promitem că prin munca noastră vom zidi o țară din ce în ce mai frumoasă şi mai fericită, iar dacă cineva ar lăcomi pentru frumuseţea şi bogăţiile tale să te răpească şi să te subjuge, precum au făcut-o impertaliştii în trecut, vom porni toţi ca unul, pentru a te apăra vitejeşte chiar cu sacrificiul vieţii noastre!

În oraşul Sibiu, ca şi în celelalte localităţi din țară, trupele sovietice eliberatoare au fost primite cu entuziasm şi cu un simţămînt de uşurare. Avioane hitleriste încercau zadarnic, să le stăvilească înaintarea, mitraliind şi bombardînd coloane în marş, poduri, gări şi obiective militare şi civile. Atunci am asistat, cu inimile strînse de încodare — dar şi cu încredere deplină în biruinţa dezrobitorilor — la desfăşurarea primelor operaţii de luptă care au avut loc în spaţiul aerian al oraşului şi împrejurimile lui. În spitalele „de zonă” — cum li se spunea — apăreau primii ostaşi eroi sovietici care singerau pentru dezrobirea Ardealului. Ei erau obiectul atenţiei şi recunoştinţei tuturor oamenilor de bine.

Încetul cu încetul, frontul s-a îndepărtat de noi, înaintînd irezistibil către zorile neuitatei zile de Mai a Victoriei, cînd flamura roşie care flutura pe clădirea fostului Reichstag hitlerist anunţa lumii întregi că marele vinovat de dezlănţuirea celui de al doilea război mondial a fost răpus în birlogul său.

Cît ce a aflat ştirea trecerii Romîniei alături de aliaţii noştri fireşti din coaliţia antihitleristă, Arhipăstorul nostru de atunci, răposatul Mitropolit al Ardealului Dr. Nicolae Bălan, care se afla la Sf. Mănăstire Brîncoveanu de la Simbăta de Sus s-a înapoiat la Sibiu. Era de două ori bucuros înaltul ierarh, căci evenimentul de la 23 august 1944 ne apropia cu un ceas mai de vreme de sfîrşitul războiului, iar pe de altă parte ne chezăşuia redobîndirea Ardealului de Nord, a cărui înstrăinare Mitropolitul Nicolae Bălan o dezaprobase energic şi categoric în cadrele unei şedinţe dramatice a fostului Consiliu de Coroană.

Cu data de 30 august 1944, Mitropolitul Nicolae Bălan a adresat clerului şi credincioşilor din Arhiepiscopia Sibiului o Pastorală special dedicată evenimentului amintit, povătuindu-i cu părintească dragoste să sprijine cu tărie actul istoric al ieşirii țării de sub dominaţia şi influenţa hitleristă-fascistă şi să primească cu elan noua rînduială a țării.

„De trei ani sîngerăm într-un război pe care neamul nostru nu l-a dorit şi nu l-a avut la inimă” — spune Pastorală amintită. „Flăcării noştri au murit cu sutele de mii şi cu cît trecea timpul vedeam că sintem traşi într-o luptă din care nu avem să nădăjduim nimic.

De la o vreme războiul acesta nenorocit venise pe pământul țării noastre. Ne vedeam ameninţaţi să trecem cu toţii prin grozăviile lui, ca toată țara să fie pustiită de el şi ca întreg neamul să se prăbuşească luptînd alături de aceia care nu ne-au făcut nici un bine, ci ne-au rupt o parte din Ardealul nostru scump... Ne vedeam mergînd la pieire sigură împreună cu ei, luptînd împotriva aliaţilor care ne-au ajutat şi lingă care ştiam că ne putem ocroti interesele noastre şi de astă dată”. Dar Dumnezeu ne-a ajutat să vedem întru sfîrşit calea cea dreaptă şi să scoatem țara „de pe drumul ce ducea la pieire sigură”. „Datorită poporului nostru, astăzi ne aflăm alături de aliaţii noştri adevăraţi şi împotriva duşmanilor, fără să fi trecut prin zguduiri prea grele”.

„Aliaţii noştri ne-au făgăduit cu inimă largă întoarcerea Ardealului de Nord... Nu vor mai trece multe zile şi ne vom îmbrăţişa iarăşi cu fraţii... Ostaşii noştri vor lupta de aici înainte

Biserica noastră în ultimii 15 ani Frații și-au dat mâna

În ultimii 15 ani poporul și-a făurit o viață nouă. Ogoarele aducătoare de rod sînt acum ale celor ce le muncesc cu sîrguință și cu dragoste; fabricile și uzinele sînt și ele ale muncitorilor care ostenesc în ele; grija pentru sănătatea poporului harnic și cinstit vine în ajutor la tot pasul, iar mulțime de școli de tot felul cultivă mintea și inima viitorilor cetățeni ai patriei noastre iubite.

Noi, fiii Bisericii, trăim în mijlocul acestor schimbări și ne bucurăm, că patria noastră poate trăi zile din ce în ce mai însozite, mai bune, mai fericite, mai pline de belșug pentru toți cetățenii ei harnici și rîvnitori întru propășirea ei. Biserica noastră în acești din urmă 15 ani, s-a bucurat și se bucură de libertate deplină, libertate asigurată limpede chiar prin legea de temelie a statului nostru democrat-popular, prin Constituția țării noastre. Credincioșii noștri se roagă în libertate, iau parte la sfintele slujbe cînd și cum îi îndeamnă conștiința de creștini, își împodobesc cu scumpătate lăcașurile de închinare, nimenea nu-i stingherește în îndeplinirea îndatoririlor și datinilor lor creștinești.

Biserica și-a dat legi și orînduielei noi, răzimate pe temelia Sf. Scripturi, a Sf. Tradiții și a Sf. Canoane. Legile acestea o ajută să-și orînduiască viața în tihnă, să aibă organele ei de conducere — de la parohie și pînă la Sf. Patriarhie — să se gospodărească, chiar și în cele materiale, după a sa chibzuință. Ba și în cele ce privește lămurirea unor neînțelegeri ce se întîmplă între fiii ei, Biserica își are organele sale de judecată, de împăciuire.

Biserica își are și școlile sale — școli de cîntăreți bisericești, seminarii teologice și institute teologice de rang înalt (universitar) — în care an de an întră și cresc viitorii ei cîntăreți de strană și slujitorii de la sf. altare. În aceste școli, tineri cu rîvnă pentru carte, cu tragere către cele sfinte cresc în duh bisericesc, dar și în duhul potrivit vremurilor noi pe care le trăim, ajungînd nu numai ostentori în cîmpul evangheliei mîntuitoare de suflet, dar și buni cetățeni ai patriei noastre. Și înainte vreme erau asemenea școli. Dar ele nu stăteau sub veghea și conducerea Bisericii. Acum însă Biserica le supraveghează, Biserica le conduce și ea se bucură de cei ce cresc în sînul lor.

Sfinți ierarhi ai Bisericii noastre, ba și o seamă de preoți ai ei, au luat parte la întruniri bisericești ce s-au ținut chiar peste hotare — bunăoară la Moscova — și acolo, împreună cu ierarhi ai Bisericii ortodoxe din toată lumea, au chibzuit la bunul mers al treburilor bisericești și la tot ceea ce este trebuitor mîntuirii noastre sufletești. Cîte lucruri bune și folositoare n-au zămislit asemenea sfătuirii înțelepte și cît au ajutat ele cu deosebire la închegarea păcii și a buneivoinii între oameni și popoare!

Gazete religioase, reviste ce adîncesc învățătura Bisericii, cărți de folos duhovnicesc, etc. au apărut și ies la iveală mereu de sub teascurile tipografiilor bisericești și îmbogățesc mintea credincioșilor cu învățături mîntuitoare de suflet.

Toate acestea ne fac bucurie și ne îndeamnă în cugetul inimii noastre să dăm lui Dumnezeu laudă și țării noastre hărnicie și tot ce îi poate aduce propășire.

D. Călugăr

Cum a întîmpinat Mitropolia Ardealului evenimentul Eliberării Romîniei

(continuare din pag. 6)

pentru interesele noastre. Însă lupta va fi mai scurtă, căci dușmanul e slăbit și înfricat”.

Între timp, Înalt Prea Sfințitul Mitropolit Alexei al Leningradului și Novgorodului, atunci Locțiitor al Scaunului Patriarhal al Bisericii Ortodoxe Ruse, a adresat un cald și înțelept cuvînt către fețele bisericești și credincioșii ortodocși, felicitîndu-i pentru ieșirea poporului nostru din nefasta alianță cu hitleristii, care au pricinuit neînchipuite suferințe poporului rus frate în credință și a aruncat o vină grea asupra noastră. „Dar să mulțumim Celui de sus — scria I. P. S. Sa — că în „ceasul al unsprezecelea” ce-i drept, dar totuși în mod conștient și stăruitor, poporul român se leapădă de rușinoasa sa tovrășie cu fascismul și de toate acțiunile mîrșave ale acestuia condus fiind de ferma intenție, precum glăsuiește declarația guvernului său, de a sfărîma orice piedecă pusă în drumul realizării acestei hotărîri”.

Luînd cunoștință de acest mesaj frățesc, Mitropolitul Nicolae Bălan împreună cu ceilalți ierarhi ortodocși ardeleni au răspuns I. P. S. Locțiitor de Patriarh Alexei cu dragoste și cu recunoștință, seriînd între altele următoarele:

„Tocmai faptul că Armata Rusească luptă azi pentru dezrobirea Ardealului românesc... ne face pe noi ierarhii Ardealului să răspundem cei dintîi scrisorii Înalt Prea Sfinției Voastre. Răspunsul nostru izvorește din simțămintele noastre de mulțumită pentru ajutorul pe care marele popor rus îl dă încă odată poporului român din Ardeal, care-și jertfește o parte din fiii săi pentru a se elibera întreg din noua robie în care dictatul fascisto-hitlerist de la Viena l-a aruncat. Dîndu-ne acest ajutor, poporul rusesc, una în credința cea dreaptă a Domnului nostru Iisus Hristos, cu poporul românesc, nu face decît să continue o tradiție de care noi cei din Ardeal ne amintim cu toată recunoștința. În lungul trecut de oprimare a poporului român din Ardeal, Rusia ne-a întins mîna sa de ajutor în multe rînduri, ușurînd viețuirea noastră”.

Referindu-se la participarea trupelor romîne la războiul antisovietic, alături de hitleristi, înalții ierarhi ardeleni spun:

„Ne vorbiți, Înalt Prea Sfințite, în epistola Înalt Prea Sfinției Voastre de participarea poporului român ortodox alături de Germania hitleristă la războiul împotriva poporului rus, frate întru ortodoxie. Dar precum știți Înalt Prea Sfinția Voastră înșivă, pe urma împrejurărilor care au premers dezlănțuirea războiului Germaniei hitleriste împotriva Rusiei Sovietice, țara noastră Romînia a ajuns sub ocupația germană și poporul român n-a pornit liber la acest război”.

*

După o întrerupere silnică de peste un pătrar de veac, legăturile frățești dintre popoarele marii Uniuni Sovietice și poporul român au fost restabilite. De astă dată, pentru totdeauna. Chezășie despre aceasfa stă faptul că puterea de

Astăzi cînd sărbătorim 15 ani de la eliberarea Patriei noastre de sub jugul fascist, se cade să ne uităm puțin în trecutul Ardealului pentru a ne îmborsăta cîteva acte din viața poporului în drumul nostru de viitor. Romîni din Ardeal despărțiți de frații lor de peste Carpați au dus o viață grea, luptîndu-se tot timpul contra unor stăpînitori vremelnici, care le exploatau în mod nemilos munca.

În lupta lor au trecut prin grele suferințe impuse pe plan politic și economic de regi și împărați streini de sufletul poporului.

Dacă analizăm lupta lor pe plan religios trebuie să începem cu împrajura cînd uniți de veacuri într-o singură credință creștină au fost siliți să se dezbină în două confesiuni creștine.

Această dezbinare s-a întîmplat în timpul stăpînirii habsburgice în jurul anilor 1698—1701.

Împăratul Leopold I al Austriei, voînd să-și consolideze stăpînirea asupra Ardealului, s-a hotărît să ademenească pe romîni de partea sa. În înțelegere cu Biserica catolică a oferit romînilor drepturi politice și economice dacă vor trece la catolicism. Aceste drepturi au fost promise mai întîi preoților romîni și pe urmă și credincioșilor lor.

La data de 14 aprilie 1689 împăratul a publicat rescriptul în care se spunea: „care preoți romîni vor declara că vor păzi legea grecească dar vor recunoaște pe pontificele roman ca pe cel dintîi patriarh, aceia se vor bucura de privilegiile preoților catolici”.

Pe baza rescriptului imperial și biserica catolică prin reprezentantul său cardinalul Colonic arhiepiscop de Strigoni a publicat la 2 iulie 1698 un manifest în care făgăduiește preoților romîni din partea lui „întru toate scutire și apărare”.

În toamna aceluiași an vlădica Atanasie al Ardealului a chemat la Alba-Iulia soborul protopopilor care la 7 oct. 1698 au semnat unirea cu biserica Romei ca să trăiască cu aceleași „privileghiomuri cu care trăiesc și popii acestei biserici”, cu adausul: „însă într-acest chip ne unim cum pe noi și rămășițele noastre din obiceiul Bisericii noastre a Răsăritului să nu ne clătească. Ci toate țeremoniile, sărbătorile, posturile, cum pînă acum așa și de acum înainte să fim slobozi a le ținea”.

Acest act a deschis epoca luptelor între frați. „Romîni, care pînă aici au fost una și la bine și la rău, de aici încolo sînt ruți în două și de multe ori împerechiați între sine, ca și cum nu ar fi frați cei de un sînge ce țin de o biserică cu cei ce țin de alta”, mărturisește un scriitor blăjan. De aici înainte credincioșii din mai multe sate au fost nevoiți să susțină două biserici, cu doi preoți și două școli cu doi în-

(urmare în pag. 8)

stat o deține și o exercită acum eroica noastră clasă muncitoare.

Să adincim cu sinceritate și cu devotament exemplar aceste legături, spre binele Patriei noastre înfloritoare, Republica Populară Romîna, și al apărării și întăririi păcii popoarelor!

Pr. Prof. Grigorie Marcu

Frații și-au dat mâna

(continuare în pag. 7)

vătători, ceea ce a înrăutățit și mai mult situația lor materială.

Imperiul habsburgic era interesat în menținerea acestei situații, pentru că prin atragerea românilor către unire întărea catolicismul din Ardeal și în același timp îndepărta pe acești credincioși de frații lor din Țara Românească.

Ca nu cumva să slăbească această învrăjbire pe temă religioasă a românilor ardeleni au pus în sprijinul ei legea cultelor, care preciza: băieții urmează religia tatălui, iar fetele religia mamei.

Astfel prin organele de stare civilă se oficializa învrăjbirea confesională în sînul aceleiași familii. Dușmanii poporului nu s-au mulțumit numai cu dușmănia dintre familii care în cele mai multe cazuri erau îndeaproape înrudite ci au dus-o pînă pe masa familiei. Așa am avut multe cazuri, cînd membrii aceleiași familii împărțiți pe sexe cercetau două biserici, unde în fond se făcea aceeași slujbă religioasă, după aceeași rînduială, numai că erau diferite lăcașul de cult, persoana preotului, cîntăreții și credincioșii.

Membrii aceleiași familii venind de la biserică la masa de prînz — în zilele de sărbătoare — în loc să discute creștinește, adeseori se certau.

Cunosc un caz a cărui relatare ilustrează în suficientă măsură această nenorocire pe care au suportat-o credincioșii două veacuri și jumătate.

Potrivit tradiției cînd doi tineri de confesiuni diferite — ortodox și unit — se căsătoreau, cununia o celebra preotul fetei, iar nunta se făcea în casa băiatului.

Din anumite motive tinerii, părinții băiatului și mama fetei au căzut de acord ca să rupă această tradiție și cununia să se facă de preotul băiatului. Singur tatăl fetei nu a fost de acord cu această propunere. Supărat că pentru prima dată în sat fiica lui calcă tradiția, în mod demonstrativ nu a luat parte nici la cununia și nici la nunta fiicei sale. A stat singur acasă, fără să cedeze stăruințelor insistente depuse de membrii celor două familii care se încuscreau. Cazul a format subiect de discuție ani de-a rîndul nu numai cu prilejul încheierii unor căsătorii „mixte” ci chiar și în șezătoare.

Ziua de 23 August 1944 a fost ziua cea mare, care odată cu multiplele libertăți politice și economice a dăruit credincioșilor învrăjbiți ardeleni, libertatea înfrățirii.

Ideia refacerii unității bisericești în statul de democrație populară nu a mai întîmpinat nici o rezistență, pentru că libertatea cultului a fost înscrisă în Constituția țării și garantată de Stat. Constituția și legile R.P.R. asigură drepturi politice, economice, culturale și religioase egale pentru toți cetățenii țării.

După 23 August 1944 prăbușindu-se toate forțele politice și economice care au menținut dezbinarea între frații două veacuri și jumătate, atît Biserica Ortodoxă Română cît și preoții și credincioșii greco-catolici am simțit că a sosit vremea refacerii unității religioase.

Biserica ortodoxă prin glasul Preafericitului Patriarh Justinian și al I.P.S.

Școlile Bisericii

Cei 15 ani de la eliberarea Patriei noastre au fost ani de mari realizări economice și culturale.

Libertatea de care s-a bucurat Biserica în acești ani rodnici, a adus schimbări folositoare și în viața bisericească. Noi vom aminti cîteva date despre școlile Bisericii. Una dintre îndatoririle de căpetenie ale Bisericii este și aceea de a învăța. Această sarcină a trasat-o Mîntuitorul atunci, cînd trimițînd pe ucenicii săi în lume le-a poruncit să meargă către toate popoarele, să le învețe și să le îndemne să păzească toate cîte le-a poruncit ucenicilor Săi (Mt. 28, 19—20). Pentru a-și pregăti slujitori destoinici pentru această misiune, Biserica și-a întemeiat școli, care stăteau sub conducerea și îndrumarea sa. Este cît se poate de firesc ca școlile în care se pregătesc slujitorii altarelor, să stea sub conducerea autorității bisericești. Cu toate acestea, în regiunile trecute, aceste școli afară de cele din Ardeal, nu stăteau sub conducerea și îndrumarea directă a Bisericii. Pentru aceea ele aveau multe lipsuri care se resimțeau și în pregătirea viitorilor preoți.

În regimul de democrație populară, Biserica noastră devenind o instituție autonomă în Stat, a putut să-și organizeze școli proprii de diferite grade, ca școli de cîntăreți, seminarii teologice și Institute teologice de grad universitar, care toate stau sub directa sa conducere și îndrumare, ceea ce însemnează un mare câștig și progres față de trecut. Biserica a fost pusă astfel în drepturile ei firești de a-și organiza și a-și conduce singură școlile în care își crește personalul bisericesc. Prin aceasta s-a revenit la vechile pravile ale creștinismului și în jăgașul tradițional al ortodoxiei.

Pentru trebuințele Bisericii noastre s-au înființat școli de cîntăreți bisericești și seminarii teologice, funcționînd cîte o astfel de școală în fiecare mitropolie, iar în mitropolia Bucureștilor cîte două. Școlile de cîntăreți bisericești pregătesc personalul necesar pentru străină, iar elevii cei mai buni își continuă studiile la seminarii,

Mitropolit Nicolae al Ardealului în vara anului 1948 adresează preoților și credincioșilor greco-catolici o caldă chemare de revenire la sînul Bisericii mame.

Drept răspuns acestei chemări la 1 octombrie 1948 s-au întrunit la Cluj 38 protopopi greco-catolici reprezentînd 423 de canonici, protopopi și preoți gr. cat., care au hotărît ruperea legăturilor cu Roma papală și revenirea la Biserica strămoșească.

La 1700 „unirea” s-a făcut cu promisiunile de ademenire ale împăratului peste voia poporului, de sus în jos.

Reîntregirea din 1948 în condițiunile de libertate create de Statul nostru de democrație populară s-a realizat cu voia credincioșilor de jos în sus.

Astăzi în Biserica ardeleană credincioșii se întîlnesc la rugăciune ca niște frați buni, în jurul aceluiași Altar, avînd aceleași năzuințe de mai bine și prin împreunarea rugăciunilor așteaptă de la același Dumnezeu mîntuirea sufletului. Ei muncesc înfrățiți pentru înflorirea Patriei și viața cea nouă a poporului nostru.

Prot. N. Geangalău

ai căror absolvenți sînt hirotoniți preoți pentru parohii de categoria a II-a și a III-a. Elevii silitori la carte din seminarii sînt îndrumați să-și continue studiile la Institutele teologice de grad universitar, care funcționează unul la București, pentru mitropoliile: București, Iași, Craiova și episcopiiile din cuprinsul lor și altul la Sibiu, pentru mitropolia Ardealului și cea a Banatului și episcopiiile lor sufragane. În aceste institute se pregătesc preoți pentru orașe și parohiile de la sate de categoria întâia. Dintre cei ce se pregătesc în aceste Institute, se recrutează profesorii pentru școlile bisericești și membrii clerului superior. Toate aceste școli funcționează pe baza unui regulament întocmit de Sf. Sinod, și aprobat de autoritatea Statului. Școlile de același grad au o programă de studii unitară alcătuită astfel ca să poată da absolvenți cît mai bine pregătiți pentru misiunea lor. Programul este astfel alcătuit încît seminariștii și teologii să-și îmbogățesc nu numai mintea ci și-și formeze și inima. Cunoștințele sînt împletite în mod armonios cu practica religioasă. Studiul e împletit cu rugăciunea și meditația. Aceste școli urmăresc să ne dea preoți ortodocși convinși, cu dragoste pentru Biserica strămoșească și tezaurul ei de învățătură, cu iubire față de Dumnezeu, dar și față de obștea credincioșilor pe care • păstoresc. Slujitori devotați ai Bisericii dar și ai societății și ai Patriei noastre scumpe.

Biserica poartă o grijă deosebită pentru buna funcționare a acestor școli, făcînd jertfe materiale însemnate cu întreținerea și buna lor funcționare. Pentru a putea înlesni studierea în aceste școli, ea acordă celor silitori la carte și buni la purtare ajutoare bănești. În această sarcină, Biserica este ajutată de Stat, care plătește pe profesorii și funcționarii acestor școli, acordînd și alte subvenții și numeroase burse pentru tinerii harnici la învățătură și buni la purtare.

În aceste condiții, școlile Bisericii în cei 15 ani de viață nouă din statul nostru de democrație populară, au dat roade care au fost bine apreciate atît de conducerea Bisericii cît și de organele Departamentului Cultelor. În cei 15 ani de la eliberarea Patriei noastre, în școala teologică de la Sibiu, s-a lucrat cu rîvnă pentru a da Bisericii slujitori cît mai bine pregătiți pentru misiunea lor. În acest interval școala din Sibiu a trimis în parohii vreo 550 licențiați. Aici s-a lucrat cu dragoste pentru cimentarea sufletească dintre studenții teologi reveniți și cei vechi ortodocși și pentru consolidarea actului unirii prin crearea atmosferei de dragoste și înțelegere între preoții reveniți și vechi ortodocși, care veneau să urmeze cursurile de îndrumare la Institutul nostru.

În cei 15 ani de la eliberarea Patriei profesorii Institutului Teologic Universitar din Sibiu au publicat studii și articole în revistele bisericești, au tipărit cărți, au ținut conferințe propovăduind învățătura Bisericii noastre și însușînd pe studenți și preoți în lupta pentru pace.

Școlile teologice, puse sub conducerea Bisericii și-au împlinit datoria cu rîvnă și pricepere: ele au fost focare de credință dreaptă, de patriotism luminat. Ele vor continua și de acum înainte să muncească pentru Biserica și pentru propășirea poporului, pentru pace, pentru înflorirea Patriei noastre scumpe.

Pr. Sofron Vlad

Biserica Ortodoxă luptă pentru pace

Pacea este o manifestare a spiritului universal și astfel idealul oamenilor de pretutindeni. În epoca noastră pacea este obiectul unei atenții deosebite. Se încheagă din ce în ce rindurile luptătorilor pentru pace. Milioane de oameni din toate țările se înrolează sub steagul păcii. Lupta pentru pace a trecut în domeniul atitudinilor hotărâte și a acțiunilor concrete. Ea mobilizează masele de oameni împotriva planurilor ațâțătoare la război. Din acest front nu poate lipsi Biserica ortodoxă. Istoria Bisericii noastre din ultimii ani nu e decât o încercare de pacificare a popoarelor. Mergând pe drumul Invățătorului ea n-a încetat să propovăduiască pacea și să lupte pentru menținerea ei. Așa în anul 1944, în lucrarea Pentru pace, tradusă și în limba franceză Mitropolitul Nicolae Bălan precizează rolul Bisericii în pacificarea omenirii. Concepția despre pace a Mitropolitului Bălan o găsim în pastoralele pentru pace din anii următori, dintre care amintim pe cele intitulate: Război și pace, Crainicii păcii să fim, Pentru pacea dintre noi, Pacea lui Hristos și a oamenilor, Neam făcător de pace, Ortodoxia românească și pacea popoarelor.

Din aceste prețioase pastorale se desprinde următorul adevăr: pacificarea omenirii Biserica o face printr-o necontenită desfășurare. Domnul nostru Iisus Hristos a venit în lume ca să înalțe sufletele pînă la acea stare de curățenie și de bunătate, din care să izvorască, în chip abundent, ca apa din izvor, pacea.

La conferința de la Moscova din vara anului 1948 conducătorii Bisericii ortodoxe au făcut un apel pentru pace către întreaga creștinătate. Au recomandat pacea ca cel mai valoros element de progres al popoarelor și au binecuvîntat toate strădaniile pentru menținerea și apărarea păcii. Ei au scris: „Creștini din lumea întreagă! Să nu închidem ochii în fața manifestării marelui val de ură între oameni și să nu închidem urechile înaintea vaietului sălbatic al unui nou război ci să facem zid împotriva obstacolelor și acțiunilor îndreptate împotriva păcii, și prin solidaritatea noastră evanghelică vom face neputincioasă orice tentativă de incendiere războinică a acestui pămînt, care încă n-a fost spălat de sînge și de lacrimi, încă n-a fost curățit de suferințele și mormintele lăsate de trecutul măcel”.

În același sens a dat o pastorală I. P. S. Patriarh Justinian, care scria că: „apărarea păcii trebuie făcută prin lupta comună a tuturor acelor care nu mai doresc jugul robiei pe grumazul lor, de toți cei care vor să se prăbușească stăpînirile nedrepte și silnice ... pentru a trăi liber...”.

Insuflețiți de astfel de sentimente Biserica ortodoxă trimite la congresul păcii de la Paris, din 1949, o delegație în frunte cu Mitropolitul Nicolae al Crutițelor.

La Praga a avut loc în 1950 un alt congres al păcii, la care a luat parte același mitropolit — Nicolae al Crutițelor, declarînd că „Biserica luptă împotriva ațîțătorilor la un nou război”.

La Varșovia și Helsinki participă mitropolitul Sebastian Rusan, al Moldovei, la Viena (1952) și la Budapesta P.S.

Valerian al Oradiei. Un aport prețios la înfrățirea între popoare a adus I.P.S. Mitropolit Justin al Moldovei, prin călătoria sa în China în aprilie 1957, ca și prin călătoriile sale la congresele păcii din diferite centre ale Europei.

În capitala Suediei, la Stockholm, la congresul mondial pentru dezarmare și pentru colaborare internațională, ținut în iulie 1958, Biserica noastră a fost reprezentată de același ierarh, Dr. I. Moiescu al Moldovei.

Ceea ce se face pe plan mare se repetă și acasă la noi. Astfel Sf. Sinod al Bisericii noastre a dat mai multe pastorale către preoți și credincioși, ca să sprijinească din toate puterile lupta pentru pace.

În ziua de 19 decembrie 1950 a avut loc la Sf. Patriarhie o conferință a tuturor șefilor de culte din R.P.R. Cu această ocazie s-a redactat un apel la încadrarea în lupta pentru pace a tuturor credincioșilor. În ziua de 14 ianuarie 1951, frumosul apel pentru pace redactat de șefii de culte, s-a citit în toate bisericile de pe întinsul R. P. R. În toate bisericile din cuprinsul Mitropoliei Olteniei, preoții au închinat predica din duminica de la 8 iunie 1958 păcii în lume.

Misiunea Bisericii este de-a propovedui pacea și de a lucra pentru instaurarea ei în inimi și în lume. De aceea ea este împotriva imperialiștilor ațîțători la război și alături de forțele angajate în marele front al păcii, în frunte cu Uniunea Sovietică. Războiul nimicește nu numai incalculabile valori materiale, ci și valorile

spirituale, religioase și morale. Pacea singură este climatul prielnic nu numai pentru progresul material și o viață mai bună, dar și pentru lucrarea de mîntuire a Bisericii. Biserica ortodoxă consecventă misiunii primite de la Mîntuitorul Hristos — își mobilizează forțele în marea luptă pentru pace, care a cuprins toate țările.

Dar lupta pentru pace a Bisericii ortodoxe izvorește și din legătura ei cu poporul. Ea nu e biserica unor caste stăpînitoare, ci Biserica poporului. Poporul nu vrea război. El vrea pace. Biserica se face astfel mărturisitoare a vrierii Mîntuitorului și a vrierii poporului, care este: „pe pămînt pace”.

Pacea însă nu se poate temeinici decât pe dragoste și dreptate. Unde este exploatare și nedreptate nu poate fi pace. De aceea — în lupta pentru pace — Biserica ortodoxă sprijinește toate forțele care luptă împotriva exploatării. Dreptatea este un postulat al iubirii, iar pacea o consecință a dreptății.

Astfel, reprezentînd voia lui Hristos și voia poporului, fiind pe linia progresului social, Biserica ortodoxă se angajează activ în lupta pentru pace. Pînă azi, mii de preoți au fost aleși în Comitetele de luptă pentru pace. Aceștia vor folosi toate mijloacele pentru a-și împlini cu vrednicie misiunea ce li s-a încredințat. Dar nu numai cei aleși în Comitetele de luptă pentru pace, ci toți preoții sînt mobilizați prin Pastorală Sf. Sinod în frontul păcii. Și nu numai preoții, ci fiecare credincios trebuie să fie un militant al păcii. În felul acesta toată Biserica — cler și popor — devine o forță activă în lupta pentru pace.

Pr. Dr. N. Neaga

Infrățirea dintre cultele religioase, rod al vieții celei noi din Patria noastră

Multe sînt binefacerile pe care le-a adus cu sine noua orînduire democrat-populară din Patria noastră în ultimii 15 ani. Una dintre acestea este înfrățirea slujitorilor și credincioșilor tuturor bisericilor, cultelor și comunităților religioase.

Veacuri de-a rîndul închinătorii lui Dumnezeu, asmuțiți de cei ale căror interese cereau aceasta, s-au războit întreolaltă, s-au ucis chiar unul pe altul, „în numele” și „pentru credința” pe care o mărturiseau. Conducătorii de altădată trăgeau șoloase dintr-o asemenea stare de lucruri, căci oamenii ocupați cu certurile religioase, nu mai erau în stare să vadă limpede pe pricinătorii neajunsurilor materiale în care se zbăteau și, astfel, puteau fi folosiți, fără grije și primejdie, drept animale care să tragă la jugul celor ațuți și să le marească bogăția. Catolicul era pus să lovească în ortodox, ortodoxul în reformat, reformatul în mozaic, mozaicul în musulman, etc... Oricine care e puțin mai vîrstnic, amintindu-și de ceea ce a fost odinioară, va recunoaște că așa stăteau lucrurile și încă mai rău. Unul căuta să nimicească pe celălalt și toți la un loc dădeau cea mai jalnică dovadă de orbire sufletească.

A venit însă puterea poporului care a înfrățit pe cetățenii aparținînd tuturor naționalităților și de asemenea, pe credincioșii tuturor religiilor și cultelor, dindu-le prilejul să nu se mai războiască între ei, ci umăr la umăr să ducă luptă necruțătoare împotriva rămîinerii în urmă, împotriva sărăciei și neștiinței de carte, pentru bel-

șug și fericire, pentru bunăînțelegere și pace. Cuvintele Psalmistului: „Cit este de bine și cit este de frumos să viețuiască frații în unire...” nu mai sînt astăzi un vis; ele au prins trup în viața obștească.

Legea de bază a Statului, Constituția, prevede nu numai libertatea cultelor religioase ci și egalitatea lor, așa încît nu mai există unii cu drepturi prea multe și alții fără nici un drept, unii îndrăgiți și alții prigoniți. Toți au aceleași drepturi și aceleași datorii. Nimeni nu este împiedecat a se închina lui Dumnezeu și a-L cinsti în felul său; de asemenea fiecare e chemat să contribuie la creșterea bunei stări generale.

Există un verset religios care se găsește atît în Noul Testament, Evanghelia creștinilor, cit și în Vechiul Testament, cartea sfîntă a mozaicilor și de asemenea, în Coran, cartea de căpătii a mahomedanilor: „Cei drepi vor moșteni pămîntul”. Nu se spune că cei nedrepi vor moșteni ceva, cei care asupresc, înrobesc și jefuiesc pe alții. În Republica Populară Romîna și-au dat mina „toți cei drepi”, și în loc de a se lăsa învrăbiți între ei ca în trecut, s-au ridicat împotriva învrăbitorilor și i-au alungat. Astăzi înfrății, oamenii religiei preamăresc pe Dumnezeu lor și ostenesc pentru îndălțarea tot mai jalnică a Patriei iubite.

Făcînd așa, ei sînt siguri că se află pe drumul arătat de Iisus Hristos Domnul care a dorit să fie „o singură turmă”, precum unul este

(urmare în pag. 10)

Vorbind multilor cu un anumit prilej, Mintuitorul Iisus Hristos spune printre altele: „Eu am venit ca oile mele viața să aibă” (Ioan 10, 10). Ne spune acest lucru și Sf. Apostol Ioan când zice: „Intru aceasta s-a arătat dragostea lui Dumnezeu pentru noi, că Dumnezeu pe Fiul Său cel unul născut l-a trimis în lume, ca printr-insul viață să avem” (I Ioan 4, 9). Desigur, că atât Mintuitorul cât și Sfântul Apostol Ioan s-au gândit nu numai la viața care ne așteaptă dincolo de mormint, ci și la viața de aici. Căci omul este întreg trup și suflet, iar Mintuitorul a venit în lume nu numai pentru mântuirea sufletului, ci și a trupului, pentru ridicarea lui din toată mizeria, pentru ca omul, însănătoșit sufletește și trupest, să poată participa din plin la toate bucuriile frumoase ce i-au fost rinduite pe acest pământ. Domnul nostru Iisus Hristos a propovăduit Adevărul, adică pe unicul Dumnezeu, precum și voia Lui cea sfântă, care este pace, dreptate, muncă, egalitate și frățietate între oameni. Spus altfel: prosperitate, viață. „Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema” (Matei 5, 9); „Fericiți cei ce flămînzesc și însătoșază de dreptate” (Matei 5, 6); „Duceți-vă de la mine toți cei ce faceți nedreptăți” (Luca 13, 27); „Voi nu vă numiți ravi, căci unul este Învățătorul vostru, Hristos, iar voi toți sinteți frați” (Matei 23, 8) etc.

La muncă și la ajutorare întredolaltă spre binele obștesc și prosperitatea tuturor ne îndeamnă și Sfinții Apostoli de nenumărate ori, în scrierile care ne-au rămas de la ei. Înainte de a lua drumul pribegiei spre Roma, Sfântul Apostol Pavel se adresează astfel preoților din Efes și împrejurimi, la ultima lor întâlnire de la Milet: „Voi singuri știți că pentru trebuințele mele și ale celor ce sint împreună cu mine au muncit miinile acestea. Intru toate v-am dat pildă, că ostenindu-vă așa se cade să ajutați pe cei slabi” (F. Ap. 20, 34—35); „Purtați sarcinile unii altora și așa pliniți legea lui Hristos” (Gal. 6, 2); „Nimeni să nu caute numai ale sale, ci fiecare și de ale altuia” (I Cor. 10, 24) și „Prin dragoste să slujiți unul altuia” (Gal. 5, 13). Iar Sfântul Apostol Petru ne întărește mai mult gîndul nostru de mai sus, când zice: „Slujiți fiecare cu darul pe care l-ați primit spre folosul tuturor” (I Petru 4, 10).

Biserica noastră ortodoxă încă de la începuturile ei străvechi s-a străduit să meargă pe linia acestor învățături. Dovadă sint multele instituții înființate de ea, încă din vechime, care veneau în ajutorul bolnavilor de tot felul, bătrînilor, orfanilor, înfometaților și al altor nefericiți ai vieții. Ea a făcut mult și pentru binele și ridicarea poporului nostru, căci știut este că primele școli, primele cărți și primele spitale, spre pildă, au luat ființă sub oblăduirea Bisericii. Biserica sprijinește lucrarea pentru binele obștesc cu deosebire astăzi, când poporul își făurește o viață mai bună și mai fericită.

Se împlinesc anul acesta — în 23 August — 15 ani de când fascismul a fost înlăturat din patria noastră după ce „țara a fost silită să facă un război pe care masa cea mare a neamului nostru nu l-a înțeles și nu l-a vrut”, după cum spune fie iertatul patriarh Nicodim, în pastorală prilejuită de încheierea armistițiului din 23 August 1944. De acum poporul român își ta soarta în propriile sale miini și începe să-și construiască o viață nouă, temeluită pe pace, pe dreptate și pe frățietate, pe muncă pentru binele tuturor, pe belșug și lumină. Neîfiindu-i întru nimic străine aceste principii și fiind alături de întreg poporul muncitor, Biserica Ortodoxă Română a sprijinit și sprijină cu însuflețire munca poporului pentru viața cea nouă și lupta lui pentru pace.

Pentru binele obștesc

Această lucrare, Biserica noastră a întreprins-o prin chemări ale Sfîntului Sinod, prin ordine circulare ale centrelor eparhiale, prin indemnuri directe cu diferite prilejuri, ca vizitele canonice și sfințirile de biserici, și mai ales prin munca cinstită și stăruitoare a preoților și bunilor noștri credincioși, căci așa cum spune Prea Fericitul Patriarh undeva „Nimeni nu este îndreptățit să trăiască fără a face ceva, aruncînd de pe umerii săi sarcina ce i-a fost dată de însuși Dumnezeu. Dar nu este destul ca fiecare să-și ducă sarcina sa, ci trebuie să-i ajute și pe alții să și-o ducă pe a lor. Fiecare este dator să ajute pe semenii săi intru îndeplinirea îndatoririlor lor, să-i ajute să-și desfășoare și ei munca lor, căci viața fiecăruia dintre noi este strîns legată de a celorlalți”.

Intrucit numai în condițiuni de pace se poate desfășura o viață omenească normală și se poate construi o viață mai bună, apărarea păcii a devenit astăzi problema de căpătii a sutelor de milioane de oameni de pe întreg pămîntul. După conferința pan-ortodoxă de la Moscova, care a pus un bun început luptei pentru apărarea păcii în lumea creștină, Sfîntul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a adresat credincioșilor și preoților o seamă de pastorale pline de indemnuri și sfaturi în această cauză. Rod al acestor indemnuri precum și al conștiinței misiunii lor în lume sint, spre pildă, cei aproape 350 preoți membri în comitete de luptă pentru pace, cei aproape 70 de secretari și 35 președinți ai comitetelor de luptă pentru pace din cuprinsul Arhiepiscopiei Sibiului.

Pe lângă cauza păcii, Biserica noastră Ortodoxă a dat atenția cuvenită și celorlalte laturi care privesc binele obștesc. Recoltele bogate, spre pildă, sint rodul binecuvîntării Domnului, care le face să crească, dar sint în același timp și rodul palmelor bătucite ale celor ce le seamănă la timp după îndrumările științelor agricole și cu mijloacele tehnice de astăzi, cu deosebire atunci cînd ogoarele sint unite și lucrate în devălmășie. În primăvara anului 1954, cînd lucrările agricole erau mult întirziate din cauza vijorului și zăpezii ce căzuse multă în acel an, Prea Fericitul Patriarh Justinian adresează o chemare către toți preoții și credincioșii agricultori, pentru urgentarea lucrărilor agricole, ca ogoarele țării să nu rămînă nesemănate, adăugînd totodată: „Putem ușor să ne dăm mina în gospodării colective și în întovărășiri de muncă, adunînd laolaltă fișile de pămînt stăpînite de fiecare. Pe aceste trupuri mari de pămînt se pot mișca în voie tot felul de mașini și unelte agricole, care să ușureze munca omului și să-i facă traiul mai lesnicios”. „Plugărima nu-și va culege roadele sale îmbelșugate decît dacă va fi îndrumată de oameni pregătiți la luminile științei și folosind mijloacele tehnice moderne (tractoare, mașini, îngrășăminte artificiale), iar aceste mijloace le pot avea numai obștiile care se gospodăresc pe tarlale întinse”, spune în această cauză, într-o circulară, și I.P.S. Mitropolit Nicolae al Ardealului. Pe lângă toate aceste avantajii, lucrarea pămîntului laolaltă curmă și un lanț nesfîrșit de procese și de dușmăni între frați și rudeni, ba și crime, cazuri atît de dese pînă de curînd în lumea satelor noastre, din pricina cîte unui petec de pămînt. Pe lângă credincioși, în Arhiepiscopia Sibiului avem zeci de preoți înscrisi în întovărășiri agricole și gospodării colective ca preotul Tigănoiu Tiberiu (prof. Codlea.) Blaga Vasile (prof. Agnita), Atanasie Șerban (prof. Luduș) ș. a.

Indemnuri potrivite s-au dat de către conducerea Bisericii noastre nu numai cu prilejul diferitelor campanii agricole, ca semănatul, între-

ținerea culturilor, secerișul, arăturile și însămînțările de toamnă, etc., pentru reușita cărora preoții și-au dat un simțit aport, ci și pentru sprijinirea altor campanii de folos obștesc. Astfel Sinodul Permanent a trimis în 1956 un indemn către preoți de a sprijini cooperativele sătești de credit și economie, care sint de folos credincioșilor pentru nevoile lor gospodărești, acordîndu-li-se împrumuturi pe termeni lungi și cu dobîndă mică pentru: procurarea de vite de muncă și pentru prăsilă, unelte agricole, semințe selecționate, puieți pentru pomi fructiferi, repararea și construirea de clădiri gospodărești ș. a. În vara anului 1957 centrul nostru arhiepiscopesc a trimis o circulară pentru preoți, ca ei să fie în primele rînduri la combaterea poliomielitei, precum și alte circulare, ca cele pentru Duminica bolnavilor (a doua din Postul Sfîntelor Paști), care s-au trimis „nu pentru a reduce săvîrșirea milei creștine la o singură zi, cum citim în una din ele, ci pentru a scoate mai mult ir-relief însemnătatea acestei îndatoriri”.

Așa se face că în Arhiepiscopie peste 400 preoți au luat parte la diferite campanii sanitare, mulți dintre ei fiind președinți și secretari de Cruce Roșie, peste 25 au făcut sau fac parte din comitete de electrificare, și încă alții care au luat parte în diferite alte acțiuni de folos obștesc, ca de exemplu: construirea de cămine culturale, înfrumusețarea orașelor și satelor, în munca comitetelor de împăciuire de pe lîngă Sfaturile Populare, etc. Cazuri ca pînă. Octavian Mitrofan (prof. Alba Iulia), care a depus, după mărturia organelor competente, mult suflet pentru introducerea curentului electric în comună, și ca pînă. Vasile Ignătescu (prof. Codlea), care a participat cu pricepere la înfrumusețarea comunei, nu sint puține. Pentru aportul adus de preoții noștri pe tărîmul binelui obștesc, mulți dintre ei au fost evidențiați.

Aceasta ne arată că Biserica a fost și este alături de popor. Ea a sprijinit și va sprijini munca lui pentru o viață mai bună și lupta lui pentru pace. Aceasta e și porunca Mintuitorului: Să sprijinim viața, să ajutăm ca ea să fie mai frumoasă, să sprijinim pacea, să ajutăm ca oamenii de pretutîndeni în pace să folosească roadele muncii lor.

Diacon Gh. Papuc

Infrățirea dintre cultele religioase, rod al vieții celei noi din Patria noastră

(continuare din pag. 9)

Păstorul, Dumnezeu tuturor. Desbinările și certurile întredolaltă nu mai au ce căuta la cei însuflețiți de năzuințe mult mai mari și mai importante decît pricinile mărunte care îi deosebesc.

Intre credincioșii diferitelor culte pot fi, după cum și sint, învățături și obiceiuri care nu le au comune. Toți dorînd însă mai binele, și-au dat seama că într-aceasta e plăcut lui Dumnezeu să conlucreze unul cu altul ca „frații”.

De aceea în Republica Populară Română nu mai e loc pentru șovinismul care așifă ura între naționalități, pentru rasismul care asmută un neam împotriva altuia socotit mai prejos de el, pentru prozelitismul care face pe credincioșii unui cult să atragă de partea lor prin metode jăfarnice pe credincioșii altui cult. Republica noastră cere tuturor cetățenilor ei, deci și aparținătorilor diferitelor comunități religioase, să conlucreze cu toții în chip deschis și cinstit, la marea operă de clădire a unei vieți noi.

Democrația populară este aceea care ne-a ajutat să ne apropiem unii de ceilalți. Poporul ne-a învățat să ne reîntoarcem la înțelepciunea Scripturii potrivit căreia „nu mai există iudeu, nici elin; nu mai este rob nici slobod... pentru că una sintem”.

N. CORNEANU

Tipărituri bisericesti ardelenne între 1944-1959

După învățătura Sfintei noastre Biserici nu poate fi credință sănătoasă decât acolo unde este și lumină. În timp ce o credință neluminată te poate duce la alunecări și abateri primejdioase, credința luminată te ferește de dibuieli și-ți arată lămurit pe unde să mergi, ce datorii ai și cum să le îndeplinești mai bine. Iată de ce sfânta Biserică a socotit **mereu de datoria ei să-și îndemne și ajute credincioșii întru a-și dobîndi o credință cât mai luminată.**

Datoria aceasta Biserică și-a împlinit-o, între altele, și prin tipărire de cărți.

A tipărit Biserică noastră cărți, și înainte de 1944, și a tipărit și după aceea. De pildă, în cei cincisprezece ani cîți au trecut de la eliberare, Biserică ortodoxă din Ardeal — ca să vorbim numai despre aceasta —, a tipărit un șir întreg de cărți pentru preoții și credincioșii ei. Dintre acestea amintim aici numai cîteva tipărituri din Mitropolia Ardealului și Mitropolia Banatului.

Iată mai întii *calendarele*. E aici, în Ardeal, o tradiție veche ca, pe lângă obișnuitele calendare de perete, să se tipărească, de Anul nou, și calendare sub formă de carte. Asemenea calendare s-au tipărit și după 1944, aproape de către toate Arhiepiscopiile și Episcopiile ortodoxe ardelenne.

Osebit de partea calendaristică, tipăriturile acestea cuprind: cîte un mănunchiu din învățăturile dreptei noastre credințe; lămuriri despre slujbele de peste an; indemnuri privind viața cetățenească; sfaturi gospodărești; indemnuri privind învățătura de carte; lămuriri despre îngrijirea sănătății. Nu e calendar apoi, în care să nu se dea preoților și credincioșilor indemnuri de a fi cu toții părtași la lupta pentru pace.

Pe lângă *calendare* s-au tipărit *cărți de rugăciuni*. Acestea sînt „un adevărat izvor, de mîngăiere, de duhovnicească întărire pentru tot cel deprins să se roage”, cum stă scris în cuvîntul de început din *Cartea de rugăciuni*, tipărită anul trecut (1958), la Sibiu, cu binecuvîntarea Înalt Prea Sfințitului Nicolae, Mitropolitul Ardealului.

Volumele omagiale, la 50 ani de activitate bisericască a Mitropolitului Nicolae Bălan (1956) și volumul omagial al rev. „Mitropolia Banatului” la 10 ani de Arhipăstorie a I. P. S. Mitropolit Vasile al Banatului (1958) cuprind nu numai arătarea vredniciei celor sărbătoriți, ci și temeice studii teologice.

Grijă deosebită au arătat întiiistătătorii Bisericii ardelenne, ca să pună la îndemînă preoților și credincioșilor scrieri în legătură cu Sfînta Scriptură. Astfel, Prea Sfințitul Episcop Valerian al Oradei a alcătuit și tipărit cartea: *Florile din grădina Sfintelor Scripturi*. Cartea a apărut la Oradea în 1955. Ea pune la îndemînă păstoriților „toate textele Sfintelor Scripturi care sînt necesare unui credincios, ce se gîndește la mîntuirea sufletului său”. La Sibiu s-au tipărit tilcuiuri asupra unora din cărțile Sf. Scripturi, ca de pildă: la Epistola Sfîntului Apostol Pavel către Tit (1947); la Facere (1945) și altele.

La Timișoara, pe lângă *calendare*, s-a tipărit în 1956, cartea: *Viața Sfîntului Iosif cel Nou, Mitropolitul Timișorii și a toată țara Banatului*.

La Arad s-a retipărit în 1957 un *catehism* în care se arată pe scurt învățătura de credință și viața a Sfintei Biserici de răsărit. În 1956 s-a tipărit și la Sibiu un *catehism*.

Adăugăm că la fiecare centru mitropolitan se tipărește cîte o revistă. La Timișoara apare revista: *Mitropolia Banatului* iar la Sibiu apare:

Mitropolia Ardealului. Tot la Sibiu apare și loaia bisericască *Telegraful Român*. Revistele acestea sînt în curent preoțimea din cuprinsul eparhiilor cu cercetările în domeniul teologiei și cu realizările sarcinilor la ordinea zilei ale vieții cetățenești, ale luptei pentru pace.

În chip deosebit merită să fie amintite cărțile tipărite în legătură cu reîntregirea Bisericii ardelenne. Astfel în 1948 s-a tipărit la Sibiu, *Procanonul* lui Petru Maior. În scrierea aceasta, Petru Maior — fost protopop unit —, a arătat cit de nefirească s-a vădit a fi unirea unei părți din poporul nostru cu Biserică Romei. În același timp Petru Maior arată șubrezenia pretențiilor papei de la Roma de a stăpîni el singur peste toată creștinătatea. Tot la Sibiu s-au tipărit în broșuri cuvîntările Mitropolitului Nicolae Bălan, legate de reîntregirea bisericască.

În 1956 s-a tipărit la Sibiu cartea: *Cînd frații sînt împreună*. Ea a fost alcătuită de un colectiv de preoți reveniți și vechi ortodocși (P. C. Vicar Tr. Belășcu, prof. N. Mladin ș. a.). Cartea arată pe teme de dovezi neîndoelnice că unirea cu Roma s-a făcut nu din convingere, ci prin silnicie și prin făgădueli mincinoase. Se mai arată în carte că deși frații foști greco-cato-

lici erau siliți să se uite spre Roma, în adîncul sufletului lor, ei au rămas mereu strîns legați de Biserică strămoșească și de țara aceasta. Așa se face că la chemarea care li s-a adresat în 1948, ei s-au întors cu bucurie acasă.

Tot la Sibiu s-a tipărit cartea: *Samuil Micu Clain, Teologul*. Ca și Petru Maior, Samuil Micu a luptat toată viața să readucă pe frații greco-catolici în staulul Bisericii mame.

La Timișoara s-a tipărit lucrarea: *În ce ne deosebim? În paginile ei se arată* negru pe alb că reîntregirea bisericască din 1948 a fost „o necesitate istorică, împlinirea unui vis, așteptată de la 1700 încoace”.

Cărțile acum amintite scot toate la iveală că reîntregirea bisericască de la 1948 e însemnată nu numai pentru înfrățirea credincioșilor, dar și pentru întărirea întregului nostru popor în lupta și munca pentru o viață mai bună și pentru pace.

Atît almanahurile, cît și revistele și cărțile scriu despre viața cea nouă a poporului nostru, îndrumînd pe credincioși să muncească pentru bunăstarea tuturor și să lupte pentru pace. De la broșura Mitropolitului Nicolae Bălan: „Pro pace”, la pastoralele ierarhilor noștri și cărțile P. S. Valerian, în care P. S. Sa prezintă Congresele Mondiale pentru pace la care a luat

(urmare în pag. 12)

Realizări economice și financiare în Arhiepiscopia noastră între anii 1944-1959

Temelia Bisericii noastre a fost și este Hristos și credința clerului și credincioșilor noștri. Biserică a fost alături de popor și de năzuințele lui, bucurîndu-se de libertatea garantată de Stat și conlucrînd la lupta pentru pace.

De aceea Guvernul democrat-popular a aprobat și vărsat sume importante pentru acoperirea cheltuelilor Bisericii, ca: salariul slujitorilor ei, reparații de biserici, monumente istorice, etc.

Între anii 1944—1959 mișcarea fondurilor mai importante în ce privește contribuția Statului, a Arhiepiscopiei noastre din fonduri proprii și dărnicia credincioșilor pentru Biserică se prezintă astfel:

1. Contribuția Arhiepiscopiei din fonduri proprii:

Arhiepiscopia noastră a plătit din fonduri proprii: subvenții, burse studenților și elevilor, dotații parohiilor, mănăstirilor, Institutului Teologic Universitar din Sibiu, Școlii de cîntăreți și seminariilor bisericesti și ajutoare celor incapabili de muncă, următoarele sume:

de la 23 aug. 1944—15 aug. 1947 lei	226.802.985
de la 16 aug. 1947—29 ian. 1952 lei	4.069.844
de la 30 ian. 1952—23 aug. 1954 lei	772.737
de la 24 aug. 1954—23 aug. 1959 lei	3.778.646

2. Contribuția credincioșilor și diferite instituții.

Credincioșii din cuprinsul Arhiepiscopiei împreună cu diferite instituții au contribuit pentru zidiri de biserici și case parohiale, pictură și restaurări de pictură bisericască, mobilier bisericesc și obiecte de cult, cu următoarele sume:

de la 23 aug. 1944-15 aug. 1947 lei	2.689.232.124
de la 16 aug. 1947-29 ian. 1952 lei	626.162
de la 30 ian. 1952-23 aug. 1954 lei	1.721.422
de la 24 aug. 1954-23 aug. 1959 lei	6.156.884

3. Dotații de la Stat.

Statul a contribuit prin Departamentul Cultelor pentru plata salariilor din Centrul Eparhial, protopopi, preoți și mănăstiri, cheltuieli materiale, diurna corului Catedralei, zidiri și reparații de biserici și case parohiale, pictură biseri-

cească și restaurări de pictură cu următoarele sume:

de la 23 aug. 1944-15 aug. 1947 lei	3.925.775.097
de la 16 aug. 1947-29 ian. 1952 lei	14.768.958
de la 30 ian. 1952-23 aug. 1954 lei	5.352.216
de la 24 aug. 1954-23 aug. 1959 lei	13.905.681

În această sumă se cuprinde și lei 446.411 — primită de la Departamentul Cultelor drept dotație pe anii 1958 și 1959 pentru repararea și restaurarea Catedralei noastre din Sibiu.

În acest timp s-au zidit și reparat biserici, mănăstiri, case parohiale, pictură, tîmple, mobilier bisericesc și s-au procurat diferite obiecte de cult. S-au tipărit cărți, almanahuri și reviste.

Prin unificarea bisericască din 1948 o parte din patrimoniul fostei Biserici greco-catolice s-a contopit cu al Bisericii noastre formînd astfel un bun comun în cadrul Bisericii strămoșești.

Institutul Teologic Universitar din Sibiu a fost reamenajat pentru a putea adăposti studenți teologi din Ardeal și Banat, preoți chemați la cursurile de îndrumare.

Pentru odihnă și tratament medical au fost amenajate pe seama preoților și funcționarilor din Centrul Eparhial și din alte Eparhii: Sanatorul de la Păltiniș și Căminul preoțesc de la Bazna.

Din datele de mai sus rezultă că activitatea economică și financiară a Arhiepiscopiei noastre în ultimii 15 ani s-a desfășurat în mod normal. Statul a contribuit prin Departamentul Cultelor cu sume importante și contribuția lui a dat stabilitate activității noastre. Credincioșii deosemena și-au dat obolul lor pentru Biserică.

Clerul și credincioșii noștri au adus contribuția lor la străduințele poporului muncitor pentru ridicarea nivelului de trai, sprijinind progresul economic al țării noastre.

Acum la a 15-a aniversare a eliberării Patriei noastre de sub jugul fascist clerul și credincioșii își iau angajamentul să continue munca pentru întărirea Patriei alături de poporul muncitor.

Protopop stavrofor

IOAN VELȚAN

consilier arhiepiscopesc

Vizitație canonică la Tîrnăveni

Credincioșii din Tîrnăveni au primit Duminică 31 mai a. c. vizita I. P. S. nostru mitropolit Nicolae.

La ora 10 a. m. I. P. S. mitropolit Nicolae a sosit în fața bisericii catedrale, fiind întâmpinat de un sobor de preoți îmbrăcați în odăjdii, reprezentanți ai celorlalte culte din oraș și credincioși. Cuvîntul de bun sosit a fost rostit de P. C. prot. A. Marcovici, care a asemănat vizita I. P. S. mitropolit Nicolae și roadele ce le va da, cu vizitele Sf. ap. Pavel la creștinii din Corinți, Roma și Ierusalim.

Răspunzînd, I. P. S. mitropolit a mulțumit celor de față și a îndemnat pe toți să muncească și să-și unească forțele în lupta pentru pace, în munca pentru o viață mai bună.

Sf. Liturghie a fost săvîrșită de I. P. S. mitropolitul nostru Nicolae înconjurat de P. C. prot. Ioan Vlad, consilier arhiepiscopesc, P. C. prot. Izidor Todoran, profesor la Inst. Teologic din Sibiu, P. C. prot. A. Marcovici, P. C. prot. Gh. Oprean, P. C. prot. I. Groza, V. Țetcu, T. Hirțoagă, D. Biji, I. Stîngaciu și C. diaconi I. Bolog și Gîrbu. Răspunsurile au fost date de un cor al studenților teologi, condus de studentul V. Boldor din anul IV.

Predica a fost rostită de P. C. prot. Izidor Todoran, mîniecînd de la Evanghelia Duminicii, Duminica Samaritanilor.

După Sf. Liturghie, a vorbit I. P. S. nostru mitropolit Nicolae, care a spus în rezumat:

Din întreaga viață a Mîntuitorului, din învățătura pe care a lăsat-o și din propovedania apostolilor, reiese un lucru principal și chiar două: Iubire și ascultare. Iubire și ascultare față de Dumnezeu, Părintele cel ceresc, iubire și ascultare față de oamenii puși să ocîrmuiască pe pămînt. Această dublă povăț și poruncă trebuie împlinită în orice acțiune a noastră, fie că ea privește pe Dumnezeu, pe oamenii din fruntea statului sau pe aproapele nostru. Ascultarea o putem învăța de la Mîntuitorul, care în mai toate împrejurările spune că nu cu de la sine putere învață cum învață, ci ascultînd pe Tatăl; iubirea o putem învăța tot de la El. Mîntuitorul însuși ne-a dat ca pildă pe samarineanul, care atunci cînd a întîlnit pe fratele său căzut în nenorocire, nu l-a întrebât nici de ce neam este, nici ce credință are, ci l-a luat pur și simplu, omeneste și l-a îngrijit. El nu a văzut decît pe omul, mai mult, pe fratele, ce avea nevoie de ajutor.

Iubirea și ascultarea sînt forțele care însuflețesc astăzi oamenii de bine ieșiți la propovăduirea unei idei, care a cuprins globul ca într-o rază de lumină, ideea păcii. Să dea Dumnezeu ca această luptă pentru bine, pentru pace, pentru buna învoire între popoare să izbîndească. Fie că pacea este susținută de slujitorii altarelor, fie că e purtată de cei neîmbrăcați în odăjdii, tot ce se propovăduiește, în numele păcii este spre cîștigarea împărăției lui Dumnezeu, căci este după voia lui Dumnezeu.

Să dăm mărire lui Dumnezeu că astăzi, și cei care pomenesc numele lui Hristos și cei de alte credințe, tot pacea o cau-

ta, o propovăduiesc și o apără. Impreună, pe această cale, vom putea cînta ca în ziua de Crăciun: „Pe pămînt pace, între oameni bună învoire”.

Domnul păcii și al vieții să ne ajute în toate cele bune.

La gapa frățească ce a urmat au vorbit printre alții: Dl. G. Naftailă, președintele Sfatului Popular, reverendul Imre Ladislau, parohul comunității romano-catolice, dl. pastor Bela Homor din partea comunității reformate, d. pastor Alex. Lucaci din partea comunității unitariene și dl. Iuliu Georgescu, deputat în Adunarea Eparhială.

Răspunzînd tuturor, I. P. S. nostru mitropolit Nicolae a împărtășit celor de față arhiepiscopice binecuvîntări.

D. Jacotă

Vizitație arhierescă la Săsciori

De praznicul Înălțării Domnului, din 11 iunie, I. P. S. Mitropolit Nicolae a făcut o vizită canonică în parohia Săsciori, fiind însoțit de p. c. cons. arhiep. Gh. Secaș, prof. M. Șesan, diaconii I. Bolog și V. Gîrbu și de corul studenților teologi, condus de abs. V. Boldor.

La intrare în biserică, I. P. S. Mitropolitul a fost salutat de p. c. pâr. protopop Besoiu. În răspunsul său, I. P. S. Mitropolit și-a exprimat bucuria sa sinceră, pentru voia Domnului de-a fi putut descinde în parohia Săsciori, numită „valea Ortodoxiei” strămoșești. Venirea în vizită, este nu numai pentru a vesti Evanghelia Domnului, ci și de a se împărtăși reciproc în gînduri cu credincioșii.

Sfînta Liturghie a fost săvîrșită de înalții oaspeți, împreună cu p. c. parohi A. Răureanu-Cacova, V. Dobre-Căpîlna, Gr. Filimon-Loman, Al. Coman-Sebeșel, T. Vulcu-Laz, I. Popa-Săsciori și diacon I. Opincariu-Sebeș. La priceasnă a predicat pâr. prof. M. Șesan, care a arătat legătura strînsă între Învierea și Înălțarea Domnului, care nouă ne-au deschis cerurile spre harurile Tatălui ceresc, ca viață bună și mulțumită să petrecem întru Hristos. Apoi a cuvîntat p. c. pâr. cons. Gh. Secaș, care își exprimă bucuria, și ca unul din ținut, că regiunea s-a învrednicit cu vizita I. P. S. Mitropolit, așa că sf. slujbă a fost mai cu osîrdie, mai plină de însuflețire și mai adîncă în simțiri frățești.

La încheierea sfîntei slujbe a luat cuvîntul I. P. S. Mitropolit Nicolae, care a explicat, că de la Hristos avem neconținut de a învăța pentru clipele vieții noastre. El a dat ucenicilor de atunci și de peste veacuri îndrumări temeinice, cum să-i fie martori, ca mărturia lor să slujească și altora spre mîntuirea sufletelor lor. Toți sînt păcătoși, în afară de unul singur, Fiul lui Dumnezeu; pentru toți aceștia Mîntuitorul a înființat Biserica sa, spre a fi organism haric spre mîntuire și luptă împotriva păcatelor de tot felul. Deci oricine se închină în numele sf. cruci, cu ochii spre cer, la care s-a înălțat Hristos, ca să șadă de-a dreapta Tatălui ceresc, este un martor al Domnului. Iar legea cea mai de seamă se cuprinde în cuvintele: să iubești pe Dumnezeu din tot sufletul tău, din tot cugetul tău și prin toată fapta ta, iar pe aproapele tău ca pe tine însuși. Atunci Hristos îți va ajuta și vei izbîndi în mun-

Tipărituri bisericești ardelenene între 1944—1959

(continuare din pag. 11)

parte și scrie despre învățătura creștină despre război și pace, Biserica noastră a fost în acești 15 ani mereu alături de popor, de munca și de lupta lui pentru o viață pașnică, mai îmbelșugată, mai fericită.

Incheind, vom zice că și în cei cincisprezece ani după eliberarea Patriei noastre, Biserica ardelenă a continuat să tipărească scrieri pentru trebuințele clericilor și ale credincioșilor ei. Lucrul nou pe care aceste scrieri îl cuprind e că ele dau atenție deosebită legăturii dintre învățătura creștină și cerințele vieții celei noi.

Procedînd așa Biserica aduce contribuția ei la truda obștească pentru ridicarea scumpei noastre Patrii, pentru propășirea poporului și pentru pacea a toată lumea.

Prof. D. Belu

ca și viața ta să faci binele între oameni, care în clipele de față se impune prin pacea a toată lumea. Astfel praznicul Înălțării Domnului va fi și praznic al adevăratei înălțări sufletești a fiecărui.

Și așa a și fost, precum s-a desprins din cuvîntul p. c. pâr. Ioan Popa, parohul din Săsciori.

Pomenirea ierarhului

Duminică, 31 mai 1959, în parohia Sepreuş (r. Criş) s-a săvîrșit după Sf. Liturghie un parastas pentru mitropolitul Nicolae Bălan. Pr. Prot. Cuzman a rostit un frumos cuvînt de pomenire, arătînd munca desfășurată de marele mitropolit pentru Biserică, pentru unificarea bisericească, pentru binele poporului.

În vremea parastasului au glăsuț și clopotele bisericii, vestind aducerea aminte a ierarhului iubit. Credincioșii prezenți au cîntat: „veșnica pomenire”, rugîndu-se pentru sufletul celui adormit.

P. I.

Sub flamura dragostei și a păcii

La Beclean regiunea Cluj în filia Valea Viilor de Paști s-a sfințit o clopotniță cu 2 clopote donate de familia V. V. Rășcanu-București. Preoții ortodocși Prot. Toma Bulea, Pr. Ioan Maxim al Rusului de jos, Vasile Bindea din Măluțiu, asistați de preoții reformați Fülöp Ludovic, Pongratz Gavril, în prezența credincioșilor de ambele culte au sfințit aceste clopote, care vor servi necesitățile celor două confesiuni. S-au rugat împreună Domnului, s-a vorbit în ambele limbi și credincioșii au rămas mulțumiți de înfrățirea dintre ei, înfrățire arătată și în muncă și lupta pentru pace. Aceeași dragoste s-a văzut și în casa consilierului Moldovan, unde a fost o masă comună de dragoste și înfrățire. Credincioșii de pe Valea Viilor pot fi mindri de ce s-a făcut pentru ei.

Corespondent